ŠVP pro ZV

Motto: Každý den je nový začátek.

Seneca

V Radňovicích 1. 9. 2023

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu
ŠVP pro ZV

Motto:
Každý den je nový začátek.
Seneca

Předkladatel

Základní škola a Mateřská škola Radňovice, příspěvková organizace

Základní údaje o škole

Adresa:	Radňovice 54, 592 31 Nové Město na Moravě	
Ředitelka školy:	PaedDr. Iva Jinková	
Telefon:	566 615 789	
E-mail:	iva.jinkova@seznam.cz	
IČO:	75023881	
REDIZO:	600 130 479	
www:	www.zsradnovice.cz	
	IZO	kapacita
Základní škola:	102 931 577	50 žáků
Školní družina:	119 400 791	25 žáků
Mateřská škola:	107 615 681	25 žáků
Školní jídelna:	103 143 513	60 stravovaných

Zřizovatel

Název:	Obec Radňovice
Adresa:	Radňovice 61, 592 31 Nové Město na Moravě
Telefon:	566 617 017
E-mail:	obec@radnovice.cz
www:	www.radnovice.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023
Kontaktní osoba: PaedDr. Iva Jinková, ředitelka školy

Obsah

1. Identifikační údaje **3**

2. Východiska pro sestavení ŠVP **9**

2.1 Charakteristika školy 9

2.2 Skladba pedagogického sboru 11

2.3 Údaje o žácích 13

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty 13

2.5 Akce organizované školou 15

Projekty - celoroční 16

Týdenní 17

Soutěže 18

2.6 Organizační schéma školy 18

2.7 Situační analýza 19

3. Charakteristika ŠVP **20**

3.1 Pojetí základního vzdělávání 20

3.2 Cíle základního vzdělávání 21

3.3 Klíčové kompetence 23

3.4 Zaměření školy 27

3.5 Výchovně a vzdělávací strategie 28

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 29

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami 29
Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami..... 29
Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory 29
Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP) 30
Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP..... 30
Specifikace provádění podpůrných opatření.....31
Metody výuky (pedagogické postupy) 32
Organizace výuky 32
Hodnocení žáka.....33
Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami 33
Zapojení dalších osob a subjektů 34
Charakteristika ŠVP: zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných..... 34
Nadaný a mimořádně nadaný žák 34
Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných 34
Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka 35
Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka 35
Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku..... 36
Specifikace provádění podpůrných opatření..... 36
Metody výuky (pedagogické postupy) 36
Úprava obsahu vzdělávání 37

Organizace výuky 37
3.7 Začlenění průřezových témat 37
3.8 V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata: 38

4. Učební plán **39**
4.1 Poznámky k učebnímu plánu 40
V učebním plánu ŠVP jsou dodrženy podmínky: 40
4.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem 40
4.3 Školní družina 43

5. Učební osnovy **43**
Charakteristika vzdělávací oblasti 44
Matematika 46
Charakteristika vzdělávací oblasti 46
INFORMATIKA 48
Charakteristika vzdělávací oblasti 48
Člověk a jeho svět 49
Charakteristika vzdělávací oblasti 49
UMĚNÍ A KULTURA 52
Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura 52
ČLOVĚK A ZDRAVÍ 55
Charakteristika vzdělávací oblasti 55

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE....57
Charakteristika vzdělávací oblasti....57
5.1.1 Český jazyk a literatura....59
5.1.2 Anglický jazyk....88
5.1.3 Matematika a její aplikace....99
5.1.4 INFORMATIKA....121
5.1.5 Člověk a jeho svět....125
5.1.6 Umění a kultura HV....160
5.1.7 Výtvarná výchova....178
5.1.8 Člověk a zdraví....185
5.1.9 Člověk a svět práce....197

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 211

2. Východiska pro sestavení ŠVP

2.1 Charakteristika školy

Základní škola Radňovice je málotřídní základní škola, která poskytuje základní vzdělání žákům 1. stupně. Vyučuje se ve dvou třídách. Od 1. 1. 2003 se škola stala právním subjektem - příspěvkovou organizací. Součástí školy je školní družina, od 1. 1. 2008 rovněž mateřská škola a školní jídelna.

Základní škola
Budova základní školy se nachází uprostřed návsi a sdružuje ještě mateřskou školu. V přízemí se nachází mateřská škola, školní jídelna a školní družina, v prvním podlaží je základní škola.
Materiální vybavení školy se snažíme obnovovat. Třídy jsou dostatečně velké, prostorné a účelně zařízené.

Škola byla vybavena v rámci SIPVZ 4 ks počítačů sítě INDOŠ. Tyto počítače jsou postupně obměňovány a doplňovány další ICT. Samostatnou počítačovou učebnu škola nemá, neboť zde nejsou prostory. Vybavení počítači: I. třída 8 PC, II. třída 5 PC, ředitelna 1 PC, 2 interaktivní tabule, 2 dataprojektory, notebooky, tablety.
Počítače jsou využívány při výuce, slouží rovněž pro práci s integrovanými žáky. Žáci mohou využívat bohatý výukový software, textový editor, grafický editor, tabulkový kalkulátor, webový prohlížeč. Žáci mají možnost tisknout, zálohovat, podílejí se na přípravě propagačních letáků na akce pořádané školou.

Školní družina využívá ke své činnosti jednu velkou místnost v přízemí. Je vybavena sklápěcími stoly, židličkami, skříňovým nábytkem. V místnosti je rovněž koberec, pohovka, žíněnky a lavičky. Tato místnost slouží také jako „tělocvična“ při nepříznivém počasí.
Škola nemá tělocvičnu, výuka tělesné výchovy je doplňována sportovními aktivitami na víceúčelovém hřišti a na sportovišti u školy, které je hojně využíváno hlavně v zimních měsících – možnost bruslení. Pokud probíhá tělesná výchova v herně ŠD, máme k dispozici základní vybavení: lavičky, žíněnky, gymnastický koberec, kozu, kladinu, žebřiny, kruhy, trampolínu, doskočiště apod. Okolí školy nám umožňuje rozvíjet běžecké aktivity. Účastníme se plaveckého výcviku ve Žďáře nad Sázavou.
Ve všech ročnících se vyučují 2 hodiny TV týdně.

V průběhu vyučování jsou dle potřeby zařazovány tělovýchovné chvilky (relaxační, kompenzační cviky). Vycházky a všestranné pohybové aktivity jsou velice často zařazovány do plánu školní družiny.
Otužování – žáci jsou vedeni k přiměřenému oblékání.

Na svačinu a oběd děti přecházejí do školní jídelny v přízemí budovy. Využíváme možnosti odběru školního dotovaného mléka a mléčných výrobků, jsme zapojeni do projektu EU Ovoce do škol.

Organizace vyučování
Začátek vyučování: v 7:35 hod.
Vyučovací hodina: ve škole je mechanický zvonek, učitelé mají možnost učit v blocích. Zpravidla je však dodržována délka 45 minut.
Přestávky: 10 minut po každé vyučovací hodině, velká přestávka je 20 minut a polední přestávka je 50 minut.
Časové rozvržení učiva, sestava rozvrhu hodin a režim dne vychází zejména z ustanovení vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základní škole a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a ze zásad stanovených vzdělávacím programem Základní škola č. j. 16 847/96-2.
Pro žáky se SVPU se každoročně vypracovávají individuální plány a je jim věnována individuální péče navíc s využitím učebních postupů, doporučených PPP.

Stravování
Je zajištěno ve školní jídelně, která se nachází v budově školy a je součástí školy.
Doba vydávání obědů: od 12:40 do 13.10 hod.

Způsob zajištění vhodného mikroklimatu:
Základní škola je vytápěna plynem. V učebnách je zajištěna teplota nejméně 20 – 22°C. Teplota povrchu podlahy neklesá pod 19°C. Teplota vzduchu na chodbách a v místnostech pro krátkodobý pobyt neklesá pod 18°C. V letním období je regulována teplota žaluziemi, které jsou instalovány téměř do všech oken. Žaluzie jsou vnitřní, natáčecí a vytahovací. Kontrola teploty vzduchu v místnostech s trvalým pobytem žáků je zajištěna nástěnnými teploměry umístěnými ve výšce 1,2 – 1,5 m nad podlahou na vnitřní stěně místnosti. Při poklesu teploty vzduchu v učebnách, určených k trvalému pobytu žáků ve třech po sobě následujících dnech pod 18°C a při poklesu pod 16°C musí být provoz zařízení pro výchovu a vzdělávání zastaven.

Požadavky na hygienicko-protiepidemický režim
Úklid školy zajišťuje školnice, která se souhlasem ředitelky nakupuje čistící a desinfekční prostředky a toaletní potřeby, nutné pro provoz školy. Na žákovských toaletách je k dispozici teplá voda, mýdlo a ručník. V učebnách jsou umyvadla se studenou vodou, ručníky žáků visí u umyvadla a žáci si je nosí pravidelně domů k vyprání. Úklid je prováděn v rozsahu, odpovídajícím vyhlášce č.108/2001 Sb.
Pozn.: Podrobnější informace v provozním řádu školy (viz. přílohy).

2.2 Skladba pedagogického sboru

Pedagogický sbor ZŠ tvoří ředitelka, dvě učitelky ochotné stále se sebevzdělávat a vychovatelka ŠD a asistentka pedagoga (AP – dle požadavků SPC a PPP pro integrované žáky.)
Pedagogický sbor doplňuje pan farář Farnosti římsko-katolické v Novém Městě na Moravě (nepovinný předmět náboženství).

Zaměstnanci

Pedagogický sbor	Vzdělání	Funkce	Zájmový útvar
ředitelka	▪ PF MU Brno Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, specializace TV	▪ výchovný poradce ▪ metodik, koordinátor ICT ▪ školní preventiva hospodář ▪ sklad učebnic a učebních pomůcek ▪ fotodokumentace	
učitelka I	▪ PF MU Brno Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, specializace AJ	▪ žákovská knihovna ▪ environmentální poradce ▪ dopravní výchova	
učitelka II	▪ MU Brno Magisterský studijní program speciální ped.		
vychovatelka asistentka pedagoga			▪ VV kroužek ▪ Sportovní kroužek ▪ PC kroužek ▪ Dramatický kroužek ▪ Cvička

Provozní zaměstnanci

Školnice ZŠ	Hlavní pracovní poměr, úvazek – 1,00
Finanční účetní	Dohoda o pracovní činnosti
Mzdová účetní	Práce na dohodu
Katechetka	Dohoda o pracovní činnosti
Topič	Dohoda o pracovní činnosti

2.3 Údaje o žácích

Základní školu navštěvuje přibližně 30 žáků. Jsou to žáci z Radňovic a Jiříkovic. Výuka se realizuje ve dvou kmenových třídách a v jedné místnosti školní družiny. Rozdělení žáků do jednotlivých tříd se uskutečňuje podle aktuální naplněnosti jednotlivých ročníků.
Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, se zdravotním postižením, zdravotním a sociálním znevýhodněním, jsou integrováni v běžných třídách. Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Výuka předmětů speciálně pedagogické péče probíhá podle individuálních plánů, v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání. Žáci mají možnost používat vhodné didaktické pomůcky, speciální učebnice, výukové programy apod.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči
Rodiče jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a to nejen na rodičovských schůzkách. Pro rodiče budoucích prvňáčků se koná zvláštní schůzka.
Žáci mají možnost navštěvovat školní internet a k dispozici je jim také kopírka.
Škola pravidelně informuje rodiče žáků o dění ve škole, a to pomocí školních nástěnek a pomocí webových stránek.
Rodiče jsou zváni na všechny akce pořádané školou a často se zapojují do přípravy a organizace těchto akcí.
Spolupráci s rodiči podporuje rovněž Rada školy zřízená dne 15. 11. 2005.

Spolupráce s PPP
Individuální pohovory o dětech a jejich problémech

Vyšetření dětí a žáků (SVPU, poruchy chování, vady řeči) v poradně
Konzultace při nápravě vad a poruch
Odborná pomoc při sestavování individuálních plánů
Výběr vhodné literatury, učebních textů i pomůcek

Spolupráce se zřizovatelem
Starosta obce se aktivně zajímá o činnost školy, obec tyto akce podporuje finančně nebo drobnými sponzorskými dary.
Starosta zahajuje nový školní rok.
Obec pomáhá řešit drobné i větší opravy a údržbu budovy.
Obec financuje a zajišťuje rozsáhlé úpravy v budově.
Besídky pro starší spoluobčany
Divadelní a taneční vystoupení
Výstavky prací

Spolupráce se Školskou radou
Schvalování plánu práce, rozpočtu, výroční zprávy, akce školy aj.

Spolupráce se Sborem dobrovolných hasičů v Radňovicích
Organizace párkových závodů
Organizace a sponzorské dary
Organizace sportovního dne

Spolupráce s Mateřskou školou v Radňovicích
Společné akce během školního roku- besídky, divadelní představení
Využití školních pomůcek
Vzájemná návštěva dětí ve třídách
Netradiční pohádkový zápis do 1. třídy
Program ke Dni dětí
Spolupráce s Mysliveckým sdružením

Cvičení v přírodě, besedy
Projektové dny

Spolupráce s okolními školami (ZŠ Slavkovice, ZŠ Křídla, I. a II. ZŠ Nové Město)
Vzájemné kontakty ředitelů, pedagogů (návaznost výuky, kompatibilita ŠVP, předávání informací o žácích)
Vzájemná sportovní utkání
Besedy žáků 1. - 5. ročníku
Společné koncerty, filmová představení
Společné výlety
Výuka plavání
Kynologické besedy
Ukázky sokolnického umění, besedy
Výlov rybníka
Dopravní besedy, spolupráce s MP Nové Město na Moravě

2.5 Akce organizované školou

Slavnostní zahájení a ukončení školního roku za účasti starosty obce, pasování
Vzájemné návštěvy dětí MŠ a ZŠ
Zápis dětí do 1. ročníku ZŠ
Jarní a podzimní úklid obce (hrabání listí, sběr odpadků)
Sběr pomerančové kůry, citrónové kůry, šípků, kaštanů
Sběr bylin
Vánoční besídka
Besídka pro starší spoluobčany
Divadelní, hudební vystoupení ve škole (Den matek)
Besedy
Vánoční a velikonoční dílna pro děti a rodiče
Akce ke Dni dětí
Cvičení v přírodě

Projekty - celoroční

▪ Celoroční soutěž s environmentálním zaměřením
zapojení do projektu komplexní ekologické výchovy, prolíná se osobnostní a sociální výchova, žáci jsou vedení k třídění odpadu, organizujeme sběr citrusové kůry, bylin, tonerů, baterií.
Žáci jsou bodově hodnoceni za dílčí práce ve škole, za sběry, své bodové skóre mohou však vylepšit i mimoškolní aktivitou.

Za co se mohou získat body?
Za účast nebo výhru ve školních soutěžích
Za úspěchy v zájmovém kroužku
Za sběr šípků, pomerančové a citrónové kůry, léčivých bylin
Za aktivní účast na školní akci
Za písemnou pochvalu
Za jiná významná ocenění

Kolik bodů se může získat?

Třídní a družinové soutěže	1. Místo 30 b 2. Místo 20 b 3. Místo 10 b
Týdenní služba	Třída – 50 b Jídelna – 30 b
Projekty	50 b
Čtenářský deník	max. - 50 b
Písanka 1. ročník	5 b/stránku
Aktivní účast na šk. akci	max. - 100 b
1 kg pomerančové kůry	40 b
1 kg citrónové kůry	100 b
1 kg šípků	100 b
1 kg baterií	20 b
Kázeňská opatření	max. – 700 b
Zapomínání	- 5 b
Mimořádný počin	max. - 700 b

Čtvero ročních období – výzdoba oken, tradice, zvyky, obyčeje, aj.
Zajímaví lidé mezi námi – cyklus besed se zajímavými lidmi z našeho okolí (žáci se učí vyhledávat potřebné informace, pokládat vhodné dotazy, řídit besedu, moderovat, apod.)
Schránka důvěry (osobnostní a sociální výchova)

Týdenní

Jsem dobrý chodec a cyklista?
Vánoce
Velikonoce

Soutěže

Žáci se účastní různých soutěží:

literárně-výtvarné soutěže
sportovní utkání (oblastní školy)
vybíjená, kopaná
dopravní soutěž za účasti dopravní policie
matematická soutěž
soutěže pořádané školou
branné cvičení

celoroční soutěž, lyžařské závody, školní olympiáda, drobné soutěže pořádané ŠD (Člověče, nezlob se, Dáma, domino, puzzle, Farmář aj.)

2.6 Organizační schéma školy

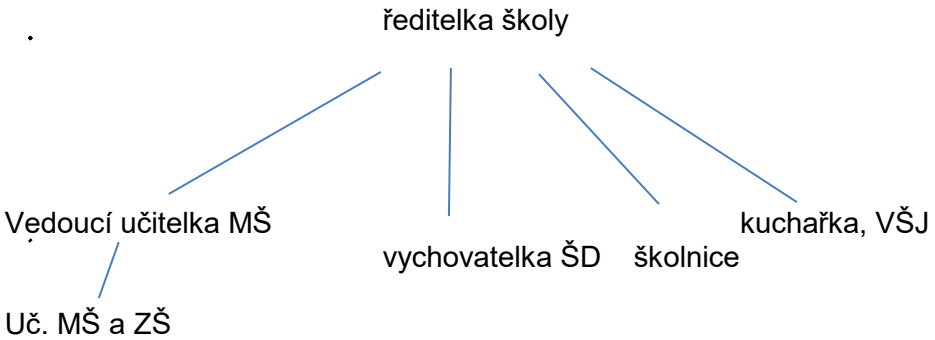

2.7 Situační analýza

Strengths - silné stránky	**Weaknesses - slabé stránky**
prostorná třída estetické prostředí ve třídách pěkná výzdoba prostorná místnost ŠD bohatá zájmová činnost - kroužky zajištění stravování mléčný program snaha pedagogů o dosažení pěkného a zdravého prostředí ve škole moderní vyučovací metody projektové vyučování týmové práce společná vystoupení, soutěže, hry celoroční soutěž dobrá spolupráce s rodiči vstřícnost zřizovatele spolupráce s okolními školami velmi dobrá spolupráce všech zaměstnanců nekonfliktnost sboru počítačová gramotnost pedagogického sboru individuální přístup k žákům péče o talentované děti – bohatá zájmová činnost reprezentace školy na veřejnosti velmi dobré hodnocení ve srovnávacích testech	chybí tělocvična malý pedagogický sbor větší spolupráce s MŠ nemáme počítačovou učebnu dva ročníky v jedné třídě tři ročníky v jedné třídě DVPP limitovaný objem finančních prostředků chybí muž v pedagogickém sboru vzdálenost kulturních a vzdělávacích center

Opportunities – možnosti	Threats - hrozby
pěkná okolní krajina, výuka v přírodě využití půdních prostorů – ŠD, PC učebna	vývoj demografické křivky nedostatek finančních prostředků, energie nedostatek aprobovaných učitelů

S.W.O.T. analýza

3. Charakteristika ŠVP

ŠVP jsme tvořili pro „své“ žáky a nám důvěrně známé podmínky. Na základě důkladné S.W.O.T. analýzy, na základě studia literatury, absolvovaných školení, návštěvy jiných škol, rad koordinátora tvorby ŠVP ZV i na základě vlastních zkušeností jsme získávali potřebné zkušenosti a krůček po krůčku tvořili „náš“ ŠVP. Tvorba ŠVP byla od samého počátku prací společnou (týmovou).

3.1 Pojetí základního vzdělávání

Základní vzdělávání:

- navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině
- usnadňuje svým pojetím přechod žáků z předškolního vzdělávání do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání
- je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb,možností a zájmů každého žáka
- vyžaduje podnětné a tvůrčí školní prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky,
- povzbuzuje méně nadané, chrání i podporuje žáky nejslabší a zajišťuje, aby se
- každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám
- optimálně vyvíjelo v souladu s vlastními předpoklady pro vzdělávání
- připravuje odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními
- vzdělávacími potřebami

VZDĚLANOST je jako řeka. Stéká se z tenkých pramenů poznání, pozvolna sílícich, až všechny dohromady splynou a povznáší každého, kdo se do nich ponoří…

3.2 Cíle základního vzdělávání Podle RVP ZV má základní vzdělávání žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Budeme proto usilovat o naplňování těchto cílů: **Cíl**	**Jak na to ve ŠVP**
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.	▪ dostatek informačních zdrojů ▪ propojit informace se skutečným životem ▪ práce na projektech ▪ prezentace vlastních výsledků ▪ převaha kladného hodnocení ▪ práce v motivujícím prostředí
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	▪ netradiční metody a formy práce ▪ mezipředmětové vztahy ▪ rozvíjení schopnosti logického myšlení ▪ objevování zákonitostí, vzájemných vztahů a příčin
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci, rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.	▪ dodržování etiky komunikace ▪ stanovení vlastních pravidel ▪ práce v týmu, ve skupině ▪ osobní odpovědnost za výsledky své práce ▪ atmosféra demokracie a přátelství

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.	▪ samostatné rozhodování ▪ odpovědnost za své rozhodnutí, jednání, chování ▪ spoluutváření školního řádu ▪ dodržování stanovených pravidel
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.	▪ utváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem ▪ poznávání a ochrana přírody ▪ pomoc v nouzi ▪ spolupráce s handicapovanými
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.	▪ pitný a mléčný režim ▪ vhodná organizace denního režimu ▪ bezpečnost, estetičnost a čistota prostředí a péče o ně ▪ hygienické a stravovací návyky ▪ prevence šikany, násilí ▪ relaxace ▪ respektování individuálních zvláštností a potřeb
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	▪ integrace žáků vyžadujících zvláštní péči ▪ rozvíjení schopnosti empatie ▪ multikulturní výchova ▪ ohleduplnost k slabším, handicapovaným ▪ pomoc starým a nemocným
Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.	seznamování žáků s bezpečným pohybem na internetu, kyberbezpečím, prevence kyberšikany

3.3 Klíčové kompetence

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby na úrovni školy vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje RVP ZV a které tvoří jeho základní strategii. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- **kompetence k učení**
- **kompetence k řešení problémů**
- **kompetence komunikativní**
- **kompetence sociální a personální**
- **kompetence občanské**
- **kompetence pracovní**
- **kompetence digitální**

Kompetence	**Jak na to ve ŠVP**
Kompetence k učení efektivní výběr způsobu a metod učení se, práce s informacemi, samostatné pozorování, experimentování, poznávání smyslu a cíle učení, vytváření komplexnějšího pohledu na svět, Vl, Př, ČJ, M, Aj, HV	▪ učíme se sebehodnocení ▪ klademe důraz na čtení s porozuměním ▪ stanovujeme si pravidla přípravy na výuku ▪ společně stanovujeme také pravidla kontroly znalostí **integrovaná tematická výuka** **činnostní vyučování**
Kompetence k řešení problému rozpozná problém, plánuje způsob řešení, kriticky myslí, využívá vědomostí pro různé varianty řešení, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, hodnotí výsledky svých činů, M, ČJ, Vl, Př, Aj	▪ řešíme problémové úkoly ▪ hledáme různé varianty řešení ▪ vedeme žáky k aktivnímu zapojení při práci ve skupině ▪ vyhledáváme informace ▪ účastníme se soutěží a olympiád ▪ připravujeme projekty **činnostní vyučování** **čtením a psaním ke kritickému myšlení**

Kompetence komunikativní formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse, využívá informační a komunikační prostředky, Čj, Lv, Aj, Vl, Př	▪ vyprávíme si zážitky, obsah, děj ▪ připravujeme a přednášíme referáty ▪ „učíme“ spolužáky ▪ obhajujeme vlastní práci ▪ diskutujeme nad problémy ▪ navštěvujeme okolní školy kooperativní vyučování otevřené vyučování
Kompetence sociální a interpersonální spolupracuje ve skupině, je ohleduplný k jiným, při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá, přispívá k diskusi v menším i větším kolektivu, vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty, Lv, Prv, Vl, TV, VV	▪ respektujeme názory jiných ▪ učíme se zodpovědnosti za své jednání, chování ▪ zařazujeme prvky dramatické výchovy ▪ spolupracujeme s handicapovanými ▪ klademe důraz na prožitek ▪ střídáme role ve skupině ▪ dodržujeme dohodnutá pravidla **kooperativní vyučování** **globální výchova** **zážitková pedagogika**

Kompetence občanské respektuje přesvědčení druhých, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu, rozhoduje se zodpovědně, jedná ekologicky, Prv, Př, Vl	▪ stanovujeme si pravidla chování ▪ dbáme na dodržování stanovených pravidel ▪ respektujeme individuální rozdíly ▪ třídíme odpad ▪ uklízíme obec **globální výchova** **otevřené vyučování**
Kompetence pracovní používá bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení, přistupuje zodpovědně k výsledkům pracovní činnosti, chrání si své zdraví i zdraví druhých, uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot. PČ, Vl, Př, Čj, Lv	▪ pečujeme o svou třídu (školu) – čistota, výzdoba ▪ staráme se o školní pozemek a školní zahradu ▪ pořádáme exkurze ▪ zapojujeme se do zájmových kroužků ▪ třídíme odpad ▪ aktivně se zapojujeme do úklidu obce **integrovaná tematická výuka** **činnostní vyučování** **zážitková pedagogika** **kooperativní vyučování**

Kompetence digitální ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky	▪ osvojení práce s digitálními zařízeními ▪ používá digitální zařízení, aplikace a služby ve vyučování ▪ pracuje s informacemi ▪ osvojuje si práci a komunikaci v prostředí Office365 ▪ vytváří vlastní digitální obsahy a sdílí je ▪ osvojuje si pravidla kyberbezpečnosti ▪ předchází kyberšikaně

3.4 Zaměření školy

Naše škola realizuje každoročně celoroční soutěž – a díky tomuto projektu uplatňuje principy ekologické výchovy v každodenním provozu školy.
Integrujeme žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných třídách. Při tvorbě ŠVP jsme přihlíželi k velikosti školy, k místním a materiálním podmínkám i ke složení pedagogického sboru. Na základě SWOT analýzy jsme stanovili tři základní prameny.

Oblast výchovně vzdělávací

Příroda	Mezilidské vztahy	Mluvený projev
▪ zkrášlujeme nejbližší okolí ▪ poznáváme obec a její dominanty ▪ objevujeme okolní krajinu ▪ spolupracujeme s okolními obcemi ▪ seznamujeme se s krásami našeho kraje Vysočina ▪ hledáme sounáležitost s živou a neživou přírodou ▪ třídíme odpadky ▪ podílíme se na úklidu obce ▪ pečujeme o zahradu ▪ vytváříme herbář ▪ pořádáme výlety po okolí	▪ předcházíme šikaně ▪ tvoříme a dodržujeme školní řád ▪ aktivně trávíme volný čas ▪ učíme se toleranci a spolupráci ▪ učíme se sebehodnocení a zodpovědnosti za své chování ▪ vytváříme ovzduší vzájemné důvěry ▪ respektujeme jedinečnost a zranitelnost jedince ▪ pomáháme slabším a handicapovaným ▪ pečujeme o děti s vadou řeči ▪ vyhýbáme se vulgarismům	▪ seznamujeme se s literaturou ▪ vystupujeme na besídkách ▪ hrajeme divadlo ▪ sledujeme divadelní představení a hudební vystoupení ▪ učíme se pracovat s různými informačními zdroji

3.5 Výchovně a vzdělávací strategie

Vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, tolerance a profesionality, které povede k týmové práci žáků, k vzájemné pomoci a spolupráci, sounáležitosti a vzájemnému respektu, společně s žáky stanovovat pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování, budovat dobrou úroveň a pověst školy lepší prezentací výsledků naší práce, propojit vzdělávací proces MŠ a ZŠ jednotnou koncepcí a vzájemnou spoluprací,

využívat specifické výukové programy se zvláštním přihlédnutím k rozvoji základních žákovských dovedností a k odstraňování vývojových poruch učení, předcházet negativnímu chování žáků, zejména realizací minimálního preventivního programu.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření (§ 16 odst. 9 školského zákona).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (forma spolupráce například: pravidelné návštěvy pracovníka SPC, konzultace s učiteli, rodiči, s asistentem).

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- ✓ Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- ✓ Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- ✓ S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- ✓ Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění

stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

✓ Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

✓ V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
✓ Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
✓ Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
✓ Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
✓ S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
✓ Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
✓ Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
✓ Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
✓ Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
✓ Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.
K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou uvedeny v příloze 3.
V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)
Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.
Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.
Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- ✓ respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- ✓ metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- ✓ důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- ✓ respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- ✓ podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- ✓ respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- ✓ orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- ✓ orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- ✓ individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- ✓ respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- ✓ zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- ✓ zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- ✓ intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- ✓ střídání forem a činností během výuky,
- ✓ u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- ✓ postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- ✓ v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- ✓ změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- ✓ nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- ✓ organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- ✓ využívání různých forem hodnocení žáka,
- ✓ hodnocení vychází ze zjištěných specifik žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- ✓ práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- ✓ podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- ✓ zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- ✓ z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnoticí kritéria,
- ✓ formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- ✓ celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- ✓ seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- ✓ respektování zvláštností a možností žáka,
- ✓ vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- ✓ utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- ✓ možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- ✓ v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- ✓ kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- ✓ podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- ✓ navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- ✓ nutnost spolupráce s rodiči,
- ✓ vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- ✓ dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).
Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:
- třídní učitelé,
- školních speciální pedagog.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje s PPP, SPC ZR.

Charakteristika ŠVP: zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory
Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.
Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- ✓ Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- ✓ Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- ✓ S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- ✓ Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- ✓ Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- ✓ V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- ✓ Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- ✓ Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- ✓ Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- ✓ S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- ✓ Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

- ✓ Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- ✓ Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- ✓ Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- ✓ Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- ✓ Zákonný zástupce žáka požádá o **přeřazení do vyššího ročníku**
- ✓ Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- ✓ Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- ✓ Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- ✓ Žák vykoná zkoušku před komisí.
- ✓ Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- ✓ Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- ✓ Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- ✓ V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- ✓ obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- ✓ využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomost í a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- ✓ povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.

- ✓ pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- ✓ respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- ✓ podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
- ✓ napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- ✓ obohacování učiva {dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- ✓ prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- ✓ zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- ✓ příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- ✓ předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- ✓ vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- ✓ účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- ✓ nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.
- ✓ vnitřní diferenciace žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- ✓ přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- ✓ žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- ✓ žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.
- ✓ spolupráce se sportovním klubem.

3.7 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí ŠVP. Reprezentují aktuální problémy současného světa. Pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení

vzdělávacích obsahů oborů. Přispívají tak ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.
Průřezová témata jsou využitá jako integrovaná součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě projektu. Jejich účinnost je zajištěna propojeností se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

3.8 V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova
Dopravní výchova
Finanční gramotnost
Obrana vlasti
Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací
Zdraví

Jejich podrobná charakteristika je uvedena v RVP. Dále je zde vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů. Každý tematický okruh obsahuje nabídku témat (činností, námětů), viz. RVP.
Rozvržení průřezových témat do jednotlivých ročníků je přehledně zobrazeno v tabulce průřezová témata (viz. přílohy). Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

4. Učební plán

Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Min. časová dotace	Z toho DČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6+3	9+1	7+1	7	6+1	35	+6
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	20	+4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2+1	-	-	6	+1
	Přírodověda	-	-	-	1+1	2	6	+2
	Vlastivěda	-	-	-	2	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	

Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Týdenní hodinová dotace + disponibilní hodiny		17+3	20+2	21+3	24+2	23+3	105	+13
Celkový týdenní počet hodin-maximum týdně		20	22	24	26	26	118	

4.1 Poznámky k učebnímu plánu

V učebním plánu ŠVP jsou dodrženy podmínky:

- ✓ je dodržena povinná časová dotace na prvním stupni (118 hodin)
- ✓ není překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. až 5. ročník 26 hodin)

Obsahová náplň vzdělávacích oborů je přizpůsobena profilaci školy, regionálním zvláštnostem a schopnostem žáků.
Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací. Disponibilní časová dotace je využita k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec závazného minima (viz. tabulka učebního plánu).

4.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter a je členěn do složek:

Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova
▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících v předmětech Český jazyk, čtení, psaní a sloh
▪ řečová výchova a psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy
▪ součástí oboru Český jazyk a literatura je péče o rozvoj čtenářské gramotnosti

Cizí jazyk – Anglický jazyk
▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Anglický jazyk je realizován od 3. ročníku
▪ přednostně je žákům nabídnuta výuka Anglického jazyka

Matematika a její aplikace

▪ Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících, rýsování je součástí matematiky

Informatika
▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika je realizován ve 4. a 5. ročníku

Člověk a jeho svět
▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován v 1. až 3. ročníku jako vyučovací předmět Prvouka, ve 4. a 5. ročníku jako vyučovací předmět Vlastivěda a Přírodověda
▪ součástí obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je **Dopravní výchova, Výchova ke zdraví – zdravému životnímu stylu, projekt Zdravé zuby, Prevence úrazů a první pomoc, Ochrana člověka za mimořádných událostí, Prevence násilí a šikanování**, **Prevence sociálně patologických jevů**

Umění a kultura
▪ vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Hudební výchova a Výtvarná výchova je realizován ve všech ročnících

Člověk a zdraví

▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je realizován ve všech, ročnících; časová dotace pro tělesnou výchovu je 2 hodiny týdně, škola maximálně využívá okolních podmínek – fotbalové hřiště, sportovní plochu před školou, okolní krajinu (turistika, lyžování, bruslení)
▪ zdravotní tělesná výchova je součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky
▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Člověk a svět práce
▪ vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je realizován ve všech ročnících jako vyučovací předmět Praktické činnosti

Dopravní výchova, Zdravé zuby, Ochrana člověka za mimořádných událostí
▪ výuka je realizována formou týdenních projektů a dále je zařazena do obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět

Plavecký výcvik
▪ je realizován dvakrát po 20 hodinách v průběhu pěti let

Prevence sociálně patologických jevů
▪ škola má zpracovaný Minimální preventivní program

Doplněk vzdělávací činnosti

Nepovinné předměty
▪ Náboženství

Zájmové útvary
▪ jejich nabídka je přizpůsobena zájmu žáků:
Sportovní
Výtvarný
Dramatický

Cvička
Tematický (tzn. každý šk. rok jinak zaměřený)

4.3 Školní družina

▪ provozní doba je upravena zejména podle dojíždějících žáků
▪ je důležitým výchovným partnerem rodiny a školy
▪ pomáhá plnit vzdělávací cíle a rozvíjet specifické nadání dětí
▪ má důležitou úlohu v prevenci negativních sociálních jevů
▪ realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností
▪ umožňuje žákům přípravu na vyučování
▪ velká pozornost je věnována pobytu dětí venku, její činnost se řídí Řádem školní družiny

5. Učební osnovy

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů:

- předměty povinné pro všechny žáky (např. Čj, M)
- předměty nepovinné - Náboženství (tvoří je nabídka nad povinný standard, žáci si je zvolit mohou, ale nemusí).

Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura a Cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k

takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.
Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.
Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.
Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.
Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka[1]. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá na 1. stupni dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)[2].
Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ✓ pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- ✓ pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- ✓ rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

---

1 V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému a případně dalším jazykům.

2 Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

 Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

- ✓ rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- ✓ vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- ✓ zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- ✓ samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- ✓ získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- ✓ individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Matematika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k

pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.
V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.
Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.
Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti
Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ✓ využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- ✓ rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2021 31
- ✓ rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- ✓ rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

- ✓ vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- ✓ vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- ✓ provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- ✓ přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- ✓ rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- ✓ rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů.

Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ✓ systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- ✓ nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ✓ ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- ✓ porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- ✓ rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- ✓ komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- ✓ standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- ✓ posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- ✓ nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- ✓ otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky,

zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se

vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.
V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.
V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že pozorují názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ✓ utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- ✓ orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- ✓ orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- ✓ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- ✓ poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- ✓ samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- ✓ utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

- ✓ přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- ✓ objevování a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- ✓ poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- ✓ poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.
Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.
Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.
Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.
Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.
Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.
Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.
Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.
V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí

výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.
Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- ✓ pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- ✓ chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- ✓ spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- ✓ uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- ✓ zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávali potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi

lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova.
Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.
Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.
Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti
Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:
- ✓ poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot

- ✓ pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- ✓ poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- ✓ získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- ✓ využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- ✓ chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ✓ ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- ✓ aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- ✓ osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- ✓ vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- ✓ poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- ✓ autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- ✓ chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- ✓ orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.1.1 Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 1. ČJ
Časová dotace týdně: 9 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ○ čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé)	Žák: ▪ Vyhledává písmena a slabiky v textu. ▪ Rozumí pojmu stránka, článek, nadpis, řádek, odstavec, písmeno, slovo, věta. ▪ Vypráví pomocí série obrázků. ▪ Orientuje se v textu Slabikáře. ▪ Provádí přípravná cvičení sluchová a zraková. ▪ Správně čte slabiky. ▪ Čte slova ve sloupečcích i v řádcích. ▪ Na konci roku čte jednoduché věty plynule a s porozuměním.	M – počet slabik, slov, řádků, odstavců, stránek VV – obrázková osnova HV – zvuky, tóny
○ naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné)	▪ Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči. ▪ Reaguje vhodnými otázkami.	VV – ilustrace pohádky, příběhu
○ mluvený projev - základy techniky mluveného projevu	▪ Uvědoměle se naučí správnému dýchání. ▪ Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. ▪ Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu.	HV – dechová cvičení TV – cvičení s říkadly

(dýchání, tvoření hlasu, výslovnost),	▪ Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. ▪ Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole.	
	▪ Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz.	Prv – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)
○ komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování	▪ Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému, (nejen dospělému). ▪ Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla).	TV – TV chvilky
	▪ Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním. ▪ Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci).	TV, Prv – výchova ke zdraví
○ písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)	▪ Dodržuje základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, hygiena zraku. ▪ Zkouší psát kresebné cviky velkých tvarů ve vzduchu, mokrým štětcem na tabuli, fixou na tabulku, tužkou na papír, tužkou (později perem) do sešitu. ▪ Dokáže vytvářet písmena z prstů, z vlastního těla, z modelíny, ze špejlí, z drátku. ▪ Píše jednotlivé prvky písmen na lince: čáry, oblouky, zátrhy, ovály, kličky.	VV – kresba, malba na velké plochy (uvolnění ruky) Pč – modelování písmen, vytrhávání písmen
	▪ Orientuje se v liniatuře, individuálně používá liniatury. ▪ Osvojuje si psaní správných tvarů písmen a číslic ve větší velikosti a liniatuře. ▪ Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slova. ▪ Píše slova podle obrázku, odpovědi na otázky	M – psaní číslic, zápis slovních úloh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA ○ zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) ○ slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, hláska, slabika, slovo, věta	▪ Opisuje správné tvary písmen (slov a vět) tužkou. ▪ Píše podle diktátu písmena a krátká slova. ▪ Opíše kratší text ze Slabikáře. ▪ Píše velká písmena. ▪ Převádí slova a věty z podoby mluvené do podoby psané. ▪ Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. ▪ Ovládá psací abecedu mimo písmen X, W, Q. ▪ Píše opis, přepis i diktát a autodiktát. ▪ Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ▪ Dbá na úpravu sešitů. Přípravné období ▪ Provádí sluchovou analýzu a syntézu. ▪ Vyvozuje písmena – O, E, U, I. ▪ Rozlišuje hlásku a písmeno, písmeno malé, velké, tištěné a psané. ▪ Rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, určuje pravou a levou stranu, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře - dole, vzadu - vpředu, před - za, nad - pod ap. ▪ Umí určit hlásku na začátku a konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Naopak dokáže z hlásek sestavit slovo. Čtecí období ▪ Čte dvojhlásky – ou, au, předložkové spoje, psaný text.	M – orientace na ploše, v prostoru (vpravo – vlevo, nahoře – dole) HV – délka samohlásek, sluchová diferenciace, hry na rozvoj sluchového vnímání

	▪ Uvědomělé čtení, plynulé spojování slabik a slov. ▪ Správně vyslovuje délky hlásek a intonace věty. ▪ Plní úkoly z textu. ▪ Utváří si správné čtecí návyky. ▪ Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. ▪ Tvoří věty z daných slov. ▪ Obměňuje věty. ▪ Doplňuje chybějící písmena do slov. ▪ Pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny. ▪ Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. ▪ Dokáže se orientovat na stránce v knize. ▪ Přiřazuje obrázky ke slovům. ▪ Skládá slova z přeházených písmen. ▪ Umí přečíst slabiky di -dy, ti - ty, ni -ny a slabiky dě – tě – ně - bě - pě – vě -mě. ▪ Seznamuje se s cizími hláskami - X, W, Q.	VV – výroba obrázků i písmen
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ○ poslech literárních textů ○ zážitkové čtení a naslouchání ○ tvořivé činnosti s literárním textem přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	▪ Umí naslouchat čtenému textu. ▪ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ▪ Zařadí postavu do správné pohádky. ▪ Nakreslí ilustraci k příběhu. ▪ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. ▪ Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. ▪ Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ▪ Čte a přednáší zpaměti krátké texty přiměřené věku.	VV – výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení

○ základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání.	▪ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ▪ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ▪ Soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah. ▪ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti. ▪ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. ▪ Vyjadřuje pocity z četby. ▪ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ▪ Pozná rozpočitadlo i hádanku. ▪ Pamětně si osvojuje říkadla k hláskám. ▪ Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ▪ Všímá si ilustrací děl. ▪ Zná pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo.	VV – obrázková osnova Pč – leporelo TV – pohybové vyjádření říkanky, písničky

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 2. ČJ
Časová dotace týdně: 9 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ○ čtení - praktické čtení, technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) ○ naslouchání - praktické naslouchání, (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání, pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) ○ mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry:	Žák ▪ Čte plynule a s porozuměním texty přiměřené věku. ▪ Užívá správný slovní přízvuk a uplatňuje přirozenou intonaci. ▪ Orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky a klíčová slova. ▪ Rozlišuje přímou řeč, čte podle scénáře. ▪ Učí se naslouchat pozorně, soustředěně, neskákat druhému do řeči. ▪ Zaznamenává slyšené kresbou, reaguje vhodnými otázkami. ▪ Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými. ▪ Zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat).	VV – ilustrace přečteného textu

pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování ○ písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka, vypravování JAZYKOVÁ VÝCHOVA ○ zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek,	▪ Dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít dveřmi dospělou osobu atd.). ▪ Píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře. ▪ Procvičuje spojování písmen o, v, b s ostatními písmeny, zvláště s písmeny e, r, z, prohloubením a protažením háčku. ▪ Píše písmena podle tvarových skupin s důrazem na štíhlost písmen a na rozestupy písmen ve slovech. ▪ Dodržuje sklon písma. ▪ Spojuje písmena vratným tahem. ▪ Nacvičuje psaní velkých tiskacích písmen pro výuku geometrie. ▪ Správně spojuje písmena, slabiky, zachovává rozestup písmen, píše jednoduchý text. ▪ Správně užívá velká písmena ve slovech i ve větě. ▪ Umísťuje diakritická znaménka. ▪ Dodržuje požadavky na čitelnost, úhlednost, celkovou úpravu projevu. ▪ Seznamuje se základní úpravou písemností - nadpis, odstavec. ▪ Píše krátký dopis, pozdrav, blahopřání včetně adresy. ▪ Člení věty na slova, slova na slabiky a hlásky. ▪ Využívá znalosti o slabikách při dělení slov na konci řádku. ▪ Rozlišuje a tvoří věty podle postoje mluvčího.	TV, Prv – výchova ke zdraví, TV chvilky Prv. – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitku) HV – délka samohlásek, sluchová diferenciace, hry na rozvoj sluchového vnímání

souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) ○ slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) ○ tvarosloví - slovní druhy, tvary slov ○ skladba - věta jednoduchá a souvětí, ○ pravopis - tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, vě, mě, samohlásky ú, ů, u, párové souhlásky LITERÁRNÍ VÝCHOVA ○ poslech literárních textů ○ zážitkové čtení a naslouchání	▪ Určí pořadí vět v textu. ▪ Třídí hlásky na samohlásky (krátké a dlouhé), dvojhlásky a souhlásky (měkké, tvrdé, obojetné). ▪ Správně čte i píše krátké a dlouhé samohlásky. ▪ Zvládá psaní samohlásky ú/u v jednoduchých slovech. ▪ Píše správně slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. ▪ Odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách. ▪ Zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slov (b-p, d-t, ď-ť, z-s, ž-š, h-ch, v-f). ▪ Používá velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen. ▪ Získává elementární znalosti o slovních druzích. ▪ Vyhledá a určí podstatná jména a slovesa, dále pak přídavná jména, zájmena, příslovce, předložky, spojky, citoslovce. ▪ Procvičuje užívání a funkci spojek při tvorbě souvětí. ▪ Vyjmenuje zpaměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy. Umí vyhledat požadovaný údaj v abecedním rejstříku. ▪ Vyhledá slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená a podřazená. Tvoří s nimi věty. ▪ Doporučuje knihu spolužákovi, vypráví, co se mu v knížce líbilo a předčítá dětem zajímavou část knihy. ▪ Učí se vést si čtenářský deník. ▪ Přednáší zpaměti texty přiměřené jeho věku. ▪ Převypráví jednoduchý příběh, děj pohádky.	VV – výtvarné vyjádření děje VV – zážitek z prázdnin VV – obrázková osnova

○ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod ○ základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	▪ Půjčuje si knihy, učí se orientaci v knihovně. ▪ Seznamuje se s knihami o přírodě, o zvířatech a věcech. ▪ Vyhledává potřebné informace v literatuře, encyklopediích i na internetu. ▪ Domýšlí jednoduchý příběh. ▪ Řeší hádanky a slovní hříčky. ▪ Dramatizuje pohádku nebo povídku. ▪ Popisuje oblíbený předmět, hračku, osobu, zvíře, pracovní postup. ▪ Vypravuje pomocí obrázkové osnovy. Tvoří jednoduché smysluplné věty. ▪ Kreslí vlastní ilustraci ke knize, příběhu, básni. ▪ Seznamuje se s pojmy - knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel. ▪ Zná pojmy - pohádka, hádanka, říkanka, báseň, divadlo – jeviště, herec, divák, maňásek, loutka. ▪ Rozliší pojmy - próza (vyprávění, vypravěč, příběh, děj)poezie (báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, přednes).	VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení Pč – výroba loutky

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 3.
Časová dotace týdně: 8 hodin

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ○ čtení - praktické čtení, technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) ○ naslouchání - praktické naslouchání, (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání, pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) ○ mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry:	Žák ▪ Čte texty přiměřené věku, rozumí přečtenému a reprodukuje jeho obsah, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu. ▪ Zvládá správnou intonaci, člení text, frázuje. ▪ Orientuje se v textu, vyhledává odpověď na otázku a najde klíčová slova. ▪ Snaží se naslouchat pozorně, soustředěně, neskákat druhému do řeči. ▪ Jedná zdvořile při komunikaci se spolužáky a s dospělými. ▪ Zvládá základní komunikační žánry (pozdravit, omluvit se, požádat o pomoc, poděkovat). ▪ Dodržuje základní společenská pravidla chování v prostorách školy (pozdraví, umí požádat o uvolnění cesty, nechává projít	VV – ilustrace přečteného textu

pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování ○ písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin, omluvenka, vypravování JAZYKOVÁ VÝCHOVA ○ zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) ○ slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	dveřmi dospělou osobu atd.). ▪ Ovládá základní pravidla vedení telefonického rozhovoru (představí se, mluví stručně a jasně). ▪ Dodržuje základní hygienické návyky při psaní a čtení ▪ Snaží se psát čitelně a úhledně všechna psací písmena i číslice ▪ Napíše dopis, pozdrav z prázdnin včetně adresy. ▪ Sestaví nadpis, osnovu, popíše jednoduchou činnost, předmět, osobu, zvíře, hračku, aj. ▪ Vybírá vhodné jazykové prostředky, dodržuje časovou posloupnost i správný slovosled. ▪ Rozlišuje pojmy: slabika, hláska, písmeno, určí počet slabik ve slově. ▪ Vyhledá slova příbuzná, protikladná, souznačná. ▪ Třídí slova podle významu. ▪ Vysvětlí rozdíl mezi pojmy obecná podstatná jména a jména vlastní. ▪ Poznává kořen slova, předponu a příponu. ▪ Vyhledává v textu základní slovní druhy (podstatná jména, slovesa, přídavná jména, předložky). ▪ Určí rod, číslo a pád u podstatných jmen.	TV, Prv – výchova ke zdraví, TV chvilky VV – zážitek z prázdnin Prv – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků) HV – délka samohlásek, sluchová diferenciace, hry na rozvoj sluchového vnímání

○ tvarosloví - slovní druhy, tvary slov ○ skladba - věta jednoduchá a souvětí ○ pravopis - tvrdé a měkké souhlásky, slabiky bě, pě, vě, mě, samohlásky ú, ů, u, párové souhlásky	▪ U sloves určuje osobu, číslo, čas. Infinitiv. ▪ Dokáže vyhledat a vyznačit základní skladební dvojici ve větě jednoduché. ▪ Spojí věty v souvětí. ▪ Zdůvodní a správně napíše párové souhlásky na konci i uvnitř slova (b-p, d-t, ď-ť, z-s, ž-š, h-ch, v-f). ▪ Vyjmenuje vyjmenovaná slova a chápe jejich význam. ▪ Přiřadí k vyjmenovaným slovům slova příbuzná a používá jejich tvary ve větách. ▪ Vysvětlí rozdíl pravopisu ve slovech stejně znějících (být - bít, mýt – mít, výr - vír atd.)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ○ poslech literárních textů ○ zážitkové čtení a naslouchání ○ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	▪ Umí naslouchat čtenému textu. ▪ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ▪ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ▪ Půjčuje si knihy, umí se orientovat v knihovně. ▪ Čte samostatně knihy a zaznamenává si základní údaje do čtenářského deníku. ▪ Charakterizuje hlavní a vedlejší postavy, vypráví, co se mu v knize líbilo, hledá a předčítá spolužákům zajímavou část knihy. ▪ Zařadí postavu do správné knihy. ▪ Čte a přednáší zpaměti krátké texty přiměřené věku. ▪ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích.	VV – výtvarné vyjádření děje VV – výtvarné vyjádření obsahu věty, verše, říkanky VV – ilustrace pohádky, příběhu, divadelního představení

○ základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	▪ Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text. ▪ Vypráví zážitky z divadelního, filmového představení, dovede shrnout obsah. ▪ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ▪ Všímá si ilustrací děl a kreslí ke knize vlastní ilustraci. ▪ Rozlišuje pojmy - báseň, říkadlo, rozpočitadlo, hádanka. ▪ Orientuje se v pojmech: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ▪ V praxi poznává pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo. ▪ Seznamuje se s literárními druhy a žánry - poezie a próza, pověst, povídka, pohádka, bajka.	Pč – výroba loutky

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

- ✓ plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti,
- ✓ porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti,
- ✓ respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru,

- ✓ pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost, v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči,
- ✓ volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích,
- ✓ na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev,
- ✓ zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním,
- ✓ píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev,
- ✓ píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení,
- ✓ seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

- ✓ rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky,
- ✓ porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená,
- ✓ vyhledá v textu slova příbuzná,
- ✓ porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost,
- ✓ rozlišuje slovní druhy v základním tvaru,
- ✓ užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves,
- ✓ spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy,
- ✓ rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky,
- ✓ odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

- ✓ čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku,
- ✓ vyjadřuje své pocity z přečteného textu,
- ✓ rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění,
- ✓ pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností,

- ✓ obohacuje si aktivně slovní zásobu, nahrazuje slova slovy stejného významu,
- ✓ odstraňuje přebytečná slova,
- ✓ nahrazuje opakující se slova jinými,
- ✓ umí použít slova stejně znějící ve větách,
- ✓ umí setřídit slova podřazená ke slovu nadřazenému,
- ✓ vypravuje vlastní příhodu, snaží se odstranit přebytečná a opakující se slova,
- ✓ reprodukuje přečtený text, zapojuje fantazii k dotvoření konce příběhu,
- ✓ pracuje s obrázkovou osnovou, tvoří jednoduché věty (osnovu),
- ✓ dokáže text rozčlenit na části,
- ✓ vypravuje podle osnovy,
- ✓ popisuje předmět, obrázek, osobu, zvíře, pracovní postup.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- ✓ ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
- ✓ ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ✓ ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ✓ ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ✓ ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ✓ ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ✓ ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ✓ ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ✓ ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- ✓ ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ✓ ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ✓ ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
- ✓ ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ✓ ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- ✓ ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ✓ ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- ✓ při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 4. ČJ
Časová dotace týdně: 7 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ○ čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) ○ naslouchání - praktické naslouchání, (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání, (pozorné, soustředěné) ○ mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, zdvořilé vystupování	Žák ▪ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ▪ Orientuje se v encyklopediích určených dětem a mládeži. ▪ Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu. ▪ Vypráví pomocí série obrázků ▪ Naslouchá ostatním pozorně, soustředěně, neskáče druhému do řeči. ▪ Reaguje vhodnými otázkami. ▪ Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. ▪ Uvědoměle se naučí správnému dýchání. ▪ Vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. ▪ Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole i mimo školu. ▪ Učí se slušnou formou odmítat a říkat „ne“. ▪ Zkouší si různé situace ve vztahu k starším spoluobčanům nanečisto v podobě scének ve škole.	Psaní – správné rozdělení slov VV – obrázková osnova M – psaní slovních úloh VV – ilustrace příběhu HV – dechová cvičení DV – simulační situace

	▪ Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, poprosit o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. ▪ Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému (nejen dospělému). ▪ Interpretuje v daném přiměřeném rozsahu čtený text. ▪ Dokáže rozčlenit text podle osnovy. ▪ Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. ▪ Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. ▪ Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. ▪ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodněji užívá podle komunikačního záměru.	Př. – vycházka, výlet, exkurze (popis, vyprávění zážitků)
○ písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, vypravování JAZYKOVÁ VÝCHOVA	▪ Učí se nonverbálnímu vyjadřování (řeč těla). ▪ Umí správně sedět a držet psací potřeby (praváci i leváci). ▪ Dodržuje základní hygienické návyky: sezení, držení tužky, hygiena zraku. ▪ Kontroluje svůj vlastní písemný projev. ▪ Dbá na úpravu sešitu. ▪ Zvládá vyplňování tiskopisů - poštovní poukázka, průvodka, podací lístek, telegram. ▪ Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. ▪ Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	TV – tělovýchovné chvilky Př. – výchova ke zdraví VV – zážitek z prázdnin M – orientace na ploše a v prostoru

○ zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) ○ slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) ○ tvarosloví - slovní druhy, tvary slov	▪ Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. ▪ Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. ▪ Zkoumá různé podoby slov, porovnává význam slov, všímá si spisovné podoby slov a porovnává je s užívanými nespisovnými slovy. ▪ Rozlišuje předložky a předpony. ▪ Poznává kořen a rozlišuje část příponovou, předponovou a koncovku. ▪ Rozlišuje předpony a předložky. ▪ Určuje slovní druhy. ▪ Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. ▪ Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. ▪ Určuje vzory podstatných jmen rodu středního, mužského, ženského. ▪ Dokáže vyskloňovat podstatná jména dle vzoru, pádu, čísla. ▪ Určuje slovesné tvary – osoba, číslo, čas. ▪ Rozlišuje slovesný způsob oznamovací, rozkazovací, podmiňovací.	HV – hry na rozvoj sluchového vnímání- délka samohlásek M – slovní úlohy – správné vyjadřovací prostředky

○ skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladebné dvojice ○ pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen), syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) LITERÁRNÍ VÝCHOVA ○ poslech literárních textů ○ zážitkové čtení a naslouchání ○ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	▪ Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. ▪ Vhodně mění větu jednoduchou v souvětí. ▪ Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. ▪ Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. ▪ Určuje podmět a přísudek. ▪ Zvládá psaní i/y v příčestí minulém. ▪ Umí naslouchat čtenému textu. ▪ Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. ▪ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ▪ Zařadí postavu do správné pohádky. ▪ Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. ▪ Nakreslí ilustraci k příběhu. ▪ Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. ▪ Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ▪ Čte a přednáší zpaměti krátké texty přiměřené věku. ▪ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ▪ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ▪ Soustředěně vyslechne pohádku a dokáže interpretovat její obsah.	VV- výtvarné vyjádření verše, říkanky, pohádky - obrázková osnova TV – pohybové vyjádření příběhu

○ základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	▪ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text pro děti. ▪ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. ▪ Vyjadřuje pocity z četby. ▪ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ▪ Pozná rozpočitadlo i hádanku. ▪ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ▪ Pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ▪ Všímá si ilustrací děl. ▪ Zná pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo, divadelní představení. ▪ Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Ročník: 5. ČJ
Časová dotace týdně: 7 hodin

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA ○ čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) ○ naslouchání - praktické naslouchání, (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání, (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) ○ mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé	Žák ▪ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ▪ Orientuje se ve čtení naukových textů. ▪ Předčítá z dětských časopisů. ▪ Vyhledává pojmy v encyklopediích (próza, poezie – lyrika. ▪ Pracuje se slovníkem cizích slov. ▪ Reprodukuje text (rozhlasové, televizní vysílání). ▪ Rozlišuje podstatné od méně podstatného. ▪ Zaznamenává hlavní myšlenku poezie, prózy. ▪ Hodnotí postoje literárních postav. ▪ Reprodukuje text. ▪ Zvládá techniku mluveného projevu. ▪ Využívá jazyka jako nástroje k ústnímu i k písemnému projevu jak ve škole, tak v běžném životě.	M – správné porozumění slovním úlohám Př, Vl - čtení textu Př – znaky rostlin, zvířat Pč – příprava jednoduchého jídla

na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) ○ písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), formální úprava textu, žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	▪ Popisuje zvířecího kamaráda, pracovní postup, přípravu jednoduchého jídla. ▪ Vede telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku, dialog na základě obrazového materiálu. ▪ Zná základní komunikační pravidla. ▪ Vyjadřuje se mimojazykovými prostředky řeči (mimika, gesta). ▪ Vytvoří krátký mluvený projev. ▪ Dodržuje základní hygienické návyky při psaní. ▪ Píše podle normy, v přirozené velikosti a liniatuře se správným sklonem písma 75° a rozestupem. ▪ Tvoří zápisy do čtenářských deníků. ▪ Zvládá písemné formy společenského styku – dopis, psaní adres, pohlednice, pozvání, oznámení, blahopřání, inzerát, ▪ Vyjadřuje písemné vzkazy, informace. ▪ Vyplňuje jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník, složenka, průvodka, objednávka). ▪ Opisuje text a kontroluje napsané.	Finanční gramotnost: Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží. Vl, Pr – zápisy do sešitů IT – plakáty, blahopřání, pozvánky, inzerát, diplomy, dopis

JAZYKOVÁ VÝCHOVA ○ slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) ○ tvarosloví - slovní druhy, tvary slov	▪ Rozlišuje slova mnohoznačná a jednoznačná. ▪ Všímá si rozdílu mezi antonymem, homonymem a synonymem. ▪ Vyhledává ve slovech kořen. ▪ Tvoří nová slova připojováním části předponové, příponové a případné koncovky. ▪ Vyhledává slova příbuzná. ▪ Odůvodňuje pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov. ▪ Osvojuje si spisovné výslovnosti pravopisu souhláskových skupin. ▪ Píše správně zdvojené souhlásky. ▪ Používá správně předložky s, z. ▪ Rozlišuje předpony s-, z-, vz-. ▪Využívá pravidel pro skupiny bě/bje, vě/vje, pě/pje, mě/mně. ▪ Dělí správně slova na konci řádku. ▪ Rozpoznává slovní druhy. ▪ Určuje mluvnické kategorie podstatných jmen. (pád, číslo, rod a vzor). ▪ Skloňuje podstatná jména všech rodů. ▪ Rozlišuje druhy přídavných jmen. ▪ Skloňuje přídavná jména, tvrdá, měkká. ▪ Určuje mluvnické kategorie sloves. ▪ Časuje slovesa ve všech časech.	Vl, Př – spisovné vyjadřování

○ skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladebné dvojice ○ pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	▪ Používá slovesný způsob – rozkazovací, oznamovací a podmiňovací. ▪ Určuje základní větné členy. ▪ Rozumí pojmu věta, skladební dvojice. ▪ Běžně vyhledává podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný. ▪ Vyhledává přísudek slovesný. ▪ Rozpoznává souvětí a jejich skladbu. ▪ Rozlišuje větu jednoduchou. ▪ Vyhledává řeč přímou a nepřímou. ▪ Rozlišuje řeč přímou a věty uvozovací. ▪ Užívá pravidla shody přísudku s podmětem. ▪ Doplňuje správně koncovky podstatných jmen. ▪ Doplňuje správně koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých. ▪ Ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách. ▪ Užívá v praxi vyjmenovaná slova.	VV- výtvarné vyjádření verše, říkanky, pohádky -obrázková osnova
LITERÁRNÍ VÝCHOVA ○ poslech literárních textů ○ zážitkové čtení a naslouchání ○ tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce	▪ Umí naslouchat čtenému textu. ▪ Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ▪ Zařadí postavu do správné knihy. ▪ Volně reprodukuje, tvoří vlastní literární text na dané téma. ▪ Je schopen dramatizovat scénu příběhu. ▪ Čte a přednáší zpaměti texty přiměřené věku.	TV – pohybové vyjádření příběhu

přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	▪ Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích. ▪ Dokáže plnit úkoly k vyslechnutému literárnímu textu. ▪ Soustředěně vyslechne text a dokáže interpretovat obsah. ▪ Reaguje vhodnými otázkami na vyslechnutý literární text. ▪ Hodnotí charakterové vlastnosti literárních postav. ▪ Vyjadřuje pocity z četby. ▪ Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují. ▪ Pozná rozpočitadlo i hádanku. ▪ Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ▪ Zná pojmy: spisovatel, kniha, časopis, ilustrace, říkadlo, báseň. ▪ Pozná nejznámější ilustrátory. ▪ Rozliší pojmy – loutkové divadlo, maňáskové divadlo, divadelní představení. ▪ Při rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.	

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
žák

- ✓ čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas,
- ✓ rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává,
- ✓ posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení,
- ✓ reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta,
- ✓ vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku,
- ✓ rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě,
- ✓ volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru,
- ✓ rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace,
- ✓ píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,
- ✓ sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA
žák

- ✓ porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová,
- ✓ rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku,
- ✓ určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu,
- ✓ rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary,
- ✓ vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty,
- ✓ odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí,
- ✓ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje,
- ✓ píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách,
- ✓ zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

- ✓ vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je,
- ✓ volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma,
- ✓ rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

- ✓ ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ✓ ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ✓ ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ✓ ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- ✓ ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ✓ ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ✓ ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ✓ ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo
- ✓ tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

- ✓ ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
- ✓ ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ✓ ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- ✓ určuje samohlásky a souhlásky
- ✓ seřadí slova podle abecedy
- ✓ správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- ✓ správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

- ✓ ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ✓ ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- ✓ ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ✓ ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ✓ ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- ✓ rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ✓ ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK
Ročník: 3. AJ
Časová dotace týdně: 3 hodiny

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
○ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	Žák ▪ se seznamuje se základními pravidly výslovnosti, přízvukem, vázáním, rytmem, větnou melodií. ▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	HV – sluchová diferenciace, hry na rozvoj sluchového vnímání
○ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	▪ Pozdraví a poděkuje. ▪ Dokáže vyjádřit souhlas, nesouhlas. ▪ Reaguje na seznamovací situace. ▪ Používá zájmena osobní. ▪ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně. ▪ Učí se orientovat ve slovníku. ▪ Snaží se pochopit obsah jednoduchého krátkého psaného a mluveného textu s vizuální oporou.	PČ – výroba pomůcek k výuce slovíček ČJ – abeceda, řazení slov ČJ – antonyma a synonyma

○ tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, zvířata, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, hodiny) ○ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	▪ Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. ▪ Zvládá slovíčka tematických okruhů ▪ Vyhledává informace o anglických tradicích. ▪ Základní číslovky 1 – 12. ▪ Rozlišuje grafickou a mluvenou formu slova. ▪ Sestavuje jednoduché dvojice antonym a synonym. ▪ Používá sloveso to be. ▪ Používá sloveso to have (got). ▪ Vytváří věty oznamovací. Rozšiřující učivo: ▪ Zachovává skladbu věty jednoduché. ▪ Chápe nutnost vyjádřit v anglické větě podmět. ▪ Chápe pevný slovosled anglické věty. ▪ Snaží se o pravopis produktivně osvojených slov a tvarů. ▪ Dodržuje základní slovosled anglické věty dvojčlenné.	PČ – výroba pomůcek k výuce slovíček

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- ✓ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- ✓ rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- ✓ píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

- ✓ CJ-3-1-01p žák je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK
Ročník: 4. AJ
Časová dotace týdně: 3 hodiny

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
○ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	Žák ▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ▪ Umí vyhláskovat své jméno a příjmení, zapsat hláskovaná anglická jména. ▪ Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. ▪ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví, poděkuje a rozloučí se. ▪ Dokáže vyjádřit souhlas, nesouhlas. ▪ Reaguje na seznamovací situace. ▪ Používá zájmena osobní a některá přivlastňovací nesamostatná. ▪ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně. ▪ Orientuje se a vyhledává slova ve slovníku.	Vl – tvorba plánu obce ČJ – pozdravy, telefonický rozhovor

○ tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, zvířata, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, hodiny) ○ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	▪ Snaží se pochopit obsah jednoduchého krátkého psaného a mluveného textu s vizuální oporou, vyhledává informace v jednoduchém textu. ▪ Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. ▪ Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. ▪ Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. ▪ Vyhledává potřebnou informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ▪ Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ▪ Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. ▪ Vyplní osobní údaje do formuláře. ▪ Poskytuje základní časové informace. ▪ Používá základní číslovky 1 – 100. ▪ Využívá plných i stažených slovesných tvarů. ▪ Časuje sloveso to be, to have ▪ Používá základní pravidla užívání členů. ▪ Používá pravidelné množné číslo. ▪ Používá modální sloveso can.	VV – malba témat Pč – výroba hodin

	▪ Utvoří přivlastňovací pád. ▪ Používá zájmena osobní a některá přivlastňovací nesamostatná. ▪ Používá přítomný čas prostý a průběhový. ▪ Používá základní předložky místa a času. Rozšiřující učivo: ▪ Tvoří otázku a odpověď. ▪ Používá zápor ve větě. ▪ Tvoří věty s vazbou there is/are. ▪ Utvoří nepravidelné množné číslo frekventovaných podstatných jmen. ▪ Snaží se dodržovat pořádek slov ve větě.	

Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: CIZÍ JAZYK - ANGLICKÝ JAZYK
Ročník: 5. AJ
Časová dotace týdně: 3 hodiny

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
○ zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov ○ slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem	Žák ▪ přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení ▪ Umí vyhláskovat své jméno a příjmení, zapsat hláskovaná anglická jména. ▪ Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. ▪ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů, pozdraví, poděkuje a rozloučí se. ▪ Dokáže vyjádřit souhlas, nesouhlas. Dokáže se omluvit a požádat. ▪ Reaguje na seznamovací situace. ▪ Používá zájmena osobní a některá přivlastňovací nesamostatná. ▪ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně. ▪ Orientuje se a vyhledává slova ve slovníku.	VV – sestavení týdenního programu Vl – znalosti o známých městech PČ – kartičky k osvojení sl. zásoby

○ tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, zvířata, bydliště, dopravní prostředky, povolání, příroda a počasí, kalendářní rok (svátky, měsíce, roční období, dny v týdnu, hodiny)	▪ Snaží se pochopit obsah jednoduchého krátkého psaného a mluveného textu s vizuální oporou, vyhledává informace v jednoduchém textu. ▪ Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. ▪ Rozvíjí témata minulého ročníku. ▪ Hovoří o denním a týdenním programu. ▪ Vyjadřuje se o základních časových a prostorových vztazích. ▪ Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. ▪ Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. ▪ Vyhledává potřebnou informace v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. ▪ Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. ▪ Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. ▪ Vyplní osobní údaje do formuláře. ▪ Poskytuje základní časové informace. ▪ Používá základní číslovky 1 – 100 a čte řadové číslovky 1 – 5. Rozšiřující učivo:	VV, PČ – kalendář Př – domácí a cizokrajná zvířata Př – lidské tělo (projekt) Vl – plán města, obce

○ mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	▪ Vyhledává informace o známých městech a některých kulturních památkách. ▪ Používá informace o různých zajímavostech ze života dětí, o odlišných zvycích. ▪ Sleduje základní geografické údaje týkající se nejvýznamnějších zemí příslušné jazykové oblasti. ▪ Využívá plných i stažených slovesných tvarů. ▪ Časuje sloveso to be, to have ▪ Používá základní pravidla užívání členů. ▪ Používá pravidelné množné číslo a nepravidelné množné číslo nejběžnějších podst. jmen. ▪ Používá modální sloveso can. ▪ Utvoří přivlastňovací pád. ▪ Používá zájmena osobní, tázací, ukazovací a přivlastňovací nesamostatná. ▪ Používá přítomný čas prostý a průběhový. ▪ Používá základní předložky místa a času. Rozšiřující učivo: ▪ Tvoří otázku a odpověď. ▪ Používá zápor ve větě. ▪ Tvoří věty s vazbou there is/are.	ČJ – časování sloves, zájmena, slovní druhy ČJ – souvětí, věta jednoduchá ČJ – slovesný čas

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

POSLECH S POROZUMĚNÍM
žák
- ✓ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- ✓ rozumí slovům a jednoduchým větám**,** pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- ✓ rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ
žák
- ✓ se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se**,** sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- ✓ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
- ✓ vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- ✓ rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ
žák
- ✓ napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- ✓ vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- ✓ CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- ✓ CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- ✓ - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

- ✓ CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
- ✓ CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
- ✓ CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- ✓ CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- ✓ je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.1.3 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: MATEMATIKA
Ročník: 1. Matematika
Časová dotace týdne: 4 hod.

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ○ přirozená čísla 1 – 20, číslo 0, ○ sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky. Práce s papírovými penězi ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ tabulky ○ vztahy typu „ o více“, „ o méně“,	Žák ▪ počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, ▪ poznává čísla a čte je, ▪ čte, píše a porovnává čísla, ▪ počítá předměty v oboru do 20, ▪ vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose, ▪ orientuje se v číselné řadě do 20, ▪ dočítá do 10, do 20, ▪ užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti, ▪ provádí zpaměti i písemně jednoduché početní operace, ▪ řeší slovní úlohy a sám je tvoří, ▪ slovní úlohy řeší tak, že podtrhne v zadání důležité údaje, ▪ zapíše příklad a odpověď ▪ řeší slovní úlohy typu „ o více“, „ o méně“, ▪ rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme, rozkládá čísla, ▪ rozumí pojmu „ záměna sčítanců“ a užívá jej v praxi, ▪ počítá „číselné řetězy“ v oboru do 20, ▪ doplňuje tabulky a posloupnosti čísel,	ČJ – čísla stránek, počet řádků, sloupců, obrázků Prv – na vycházce počítání stromů, oken, předmětů HV – rytmizace (opakování určitého počtu úderů) TV – kdo je větší – menší, - řazení podle velikosti - určitý počet cviků Finanční gramotnost: Prv – pozná české mince VV – malování určitého počtu předmětů (5 jablek) Pč – modelování určitého počtu předmětů, porovnávání – více, méně,

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	▪ rozumí pojmu sloupec a řádek ▪ rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), ▪ rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje jednoduchá tělesa (koule, krychle, válec), orientuje se v prostoru, ▪ rozumí pojmům – vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za.	o kolik - stavby z kostek Prv – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup za 10 Kč (20 Kč) - vycházka – orientace v prostoru

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: MATEMATIKA
Ročník: 2. Matematika
Časová dotace týdně: 5 hodin

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ○ přirozená čísla 1 – 20 ○ sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky ○ čísla v desítkové soustavě ○ číselná osa ○ násobilka ○ vlastnosti početních operací s ○ přirozenými čísly ○ přirozená čísla do 100 ○ písemné sčítání a odčítání do 100 ○ písemné algoritmy početních operací Práce s papírovými penězi	Žák ▪ sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20, řeší příklady s jednou závorkou, ▪ provádí zpaměti i písemné jednoduché početní operace, ▪ řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání a sám je tvoří, ▪ řeší slovní úlohy „ o více“, „ o méně“, v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců, ▪ čte, zapisuje a porovnává čísla do 100, ▪ sčítá a odčítá desítky, ▪ rozkládá čísla na desítky a jednotky, ▪ vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose, ▪ orientuje se v číselné řadě do 100, ▪ počítá po 1,2,5,10 do 100, ▪ řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy, ▪ zaokrouhluje čísla na desítky, ▪ sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100, ▪ sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100, ▪ řeší slovní úlohy typu „o méně“, „o více“ ▪ řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď a sám je tvoří, ▪ řeší příklady s jednou závorkou,	Prv. – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup - vycházka – orientace v prostoru Čj, Prv - orientace v knize, (učebnici) podle čísla stran Finanční gramotnost: Prv – pozná české bankovky Užití platební karty

	▪ provádí písemné sčítání a odčítání 2cifer. čísel v oboru přirozených čísel do 100, rozumí pojmu sloupec a řádek, ▪ vyjmenuje řady násobků od 1 do 5, ▪ chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců, ▪ řeší jednoduché příklady násobení a dělení v oboru násobilek	Rozšiřující učivo: násobky 6-10 TV – měření času (běh)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ tabulky ○ vztahy typu „ o více“, „ o méně“, ○ n-krát více, n-krát méně ○ závislosti a jejich vlastnosti GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ○ základní útvary v rovině - lomená čára, ○ přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, ○ kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, ○ základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, ○ délka úsečky; jednotky délky	▪ rozlišuje časové jednotky – hodina, minuta, sekunda, ▪ čte časové údaje na různých typech hodin, ▪ porovnává čísla (číslo o x větší – menší). ▪ využívá číselnou osu, ▪ sleduje závislosti na čase – změny teplot, délku vyuč. hodiny, přestávky. ▪ řeší a vytváří slovní úlohy s využitím vztahu n-krát více, n-krát méně, ▪ chápe pojem kreslení a rýsování, ▪ kreslí křivé a rovné čáry, geometrické tvary, ▪ osvojuje si správné návyky při rýsování, ▪ rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky, ▪ zná jednotky délky a času, ▪ zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa. ▪ pracuje s jednotkami: metr, litr, kilogram,	Prv. – měření teploty, grafický záznam naměřených hodnot VV, Pč – výroba dárku, přání Prv – vycházka, vyhledávání geometrických tvarů

	▪ rozlišuje pojmy: bod, přímka, úsečka, čára křivá, přímá, lomená, ▪ měří na centimetry a milimetry, ▪ u geometrických tvarů čtverec (obdélník, trojúhelník) určí vrcholy, délky stran, ▪ poznává geometrická tělesa v praxi.	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: MATEMATIKA
Ročník: 3. Matematika
Časová dotace týdně: 5 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ○ přirozená čísla do 1000 ○ zápis čísla v desítkové soustavě ○ číselná osa ○ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly ○ přirozená čísla do 100 ○ písemné sčítání a odčítání do 100 ○ písemné algoritmy početních operací ○ násobilka	Žák ▪ počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, ▪ čte a píše trojciferná čísla, ▪ rozkládá čísla do 1 000 v desítkové soustavě, ▪ znázorňuje dvoj a trojciferná čísla na číselné ose, ▪ porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka <,> ,=, ▪ řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, ▪ zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, ▪ sčítá a odčítá násobky sta, ▪ písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla a provádí kontrolu výpočtu, ▪ používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, ▪ řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, ▪ provádí předběžný odhad výsledku řešení, ▪ vyjmenuje řady násobků čísel od 1 do 10, ▪ chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců,	Čj – čísla stránek, orientace v knize Finanční gramotnost: Odhad ceny potravin, celková cena nákupu Zkontroluje, kolik Kč je vráceno při placení.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ tabulky ○ vztahy typu „ o více“, „ o méně“, ○ n-krát více, n-krát méně ○ závislosti a jejich vlastnosti GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU ○ základní útvary v rovině - bod, lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	▪ řeší příklady násobení a dělení v oboru násobilek, ▪ řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobilek i mimo ně do 100, ▪ dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobilek, ▪ dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek a určí neúplný podíl a zbytek, ▪ používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin, ▪ provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů, ▪ provádí odhady výsledků, ▪ dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem, ▪ řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“, ▪ řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“, ▪ využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,…) při tvorbě úloh, ▪ sestavuje a čte tabulky násobků, ▪ rýsuje přímky a polopřímky, rýsuje a měří úsečky s přesností na milimetry, ▪ označuje bod, průsečík dvou přímek, střed kružnice velkým písmenem a přímku a kružnici malým psacím písmenem, ▪ rozlišuje rovinné útvary - mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici, ▪ rýsuje trojúhelník podle daných stran,	Prv. – exkurze do obchodu, školní výlet – nákup - vycházka – orientace v prostoru Pč – výroba krabiček TV – měření vzdáleností (hod, skok, běh)

○ základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, jehlan, kužel, válec ○ délka úsečky; jednotky délky a jejich převody ☐ ○ obvod obrazce	▪ pozná rovnostranný trojúhelník. ▪ sestrojí libovolnou kružnici a změří její poloměr, ▪ změří délku úsečky s přesností na mm, ▪ přenáší úsečku na danou polopřímku, ▪ sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr, ▪ převádí jednotky délky s užitím měnitele 1 000, 100, 10. (mm, cm, dm, m, km), ▪ provádí odhady vzdálenosti a délky, ▪ určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran.	Prv – odhad vzdálenosti

Očekávané výstupy – 1 . období (podle RVP ZV)

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák

- ✓ používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- ✓ čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- ✓ užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- ✓ provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- ✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

- ✓ orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- ✓ popisuje jednoduché závislosti z praktického života

- ✓ doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

- ✓ rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- ✓ porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- ✓ rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- ✓ M-3-1-1 porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- ✓ M-3-1-2 čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- ✓ M-3-1-02p zná matematické operátory + , – , = , < , > a umí je zapsat
- ✓ M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- ✓ M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- ✓ umí rozklad čísel v oboru do 20

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

- ✓ M-3-2-2 modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- ✓ M-3-2-3 doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- ✓ zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- ✓ uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

- ✓ M-3-3-1 pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- ✓ M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- ✓ M-3-3-2 používá pravítko

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Obor vzdělávacích oblastí: MATEMATIKA
Ročník: 4. Matematika
Časová dotace týdně: 5 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE ○ **obor přirozených čísel**	Žák ▪ počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, tisících ▪ řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, ▪ čte a píše čísla do 1 000 000,	Čj – správně zapisuje slovní úlohy slovem
○ zápis v desítkové soustavě	▪ rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě, ▪ modeluje daná čísla v zjednodušené formě, ▪ zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, desetitisice a statisíce,	
○ číselná osa	▪ znázorňuje dvoj a trojciferná čísla na číselné ose, ▪ porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka <,> ,=, ▪ řeší jednoduché nerovnice s užitím číselné osy,	VV – linie Pč – výsev rostlin do řádků TV – měření skoku, běhu, porovnává se spolužákem
○ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	▪ používá vlastnosti početních operací (komutativnost, asociativnost),	
○ písemné algoritmy početních operací	▪ písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla a provádí kontrolu výpočtu, ▪ používá výrazy sčítanec, sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl,	

MATEMATIZACE REÁLNÉ SITUACE ○ násobilka	▪ řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání, ▪ provádí předběžný odhad výsledku řešení, ○ písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; ▪ používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin, vyjmenuje řady násobků od 1 do 10, ▪ chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců, ▪ řeší příklady násobení a dělení v oboru násobilek, ▪ řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobilek i mimo ně do 100, ▪ dokáže pamětně vynásobit jednociferným číslem v jednoduchých příkladech mimo obor násobilek, ▪ dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem,	Vl – odhad vzdálenosti *TV – tabulky výsledků* **Finanční gramotnost:** Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ vztahy typu „ o více“, „ o méně“, ○ n-krát více, n-krát méně ○ tabulky ○ Strukturovaná tabulka Sloupkové diagramy Zásady sběru a třídění dat	▪ řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“ ▪ řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“, ▪ využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,…) při tvorbě úloh, ▪ sestavuje a čte tabulky násobků, ▪ užívá závorek, ○ používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; ○ doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce;	Sestaví jednoduchý osobní rozpočet Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti

ZLOMKY ○ Celek, část, zlomek ○ Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku Čitatel, jmenovatel, zlomková čára ○ **Římské číslice** ○ **Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti** **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** ○ Zásady rýsování	vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram; provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); **vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života** ▪ využívá názorných obrázků k určování 1/2,1/4, 1/3, 1/5,1/10 celku, ▪ řeší a vytváří slovní úlohy k určování 1/3, 1/2, 1/5, 1/10 daného celku, ▪ pracuje s pojmy - celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára, polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina ▪ vyjadřuje celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny desetiny, **▪ porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)** používá římské číslice při zápisu čísel;	Tv – vymezení hřiště pro hry s míčem

○ Rýsování jednoduchých rovinných útvarů Čtvercová síť ○ Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr ○ Grafické sčítání a odčítání úseček Obvod mnohoúhelníku Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice Jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2 Osová souměrnost rovinného útvaru	○ dodržuje zásady rýsování; ○ narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; ○ narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; ○ narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti; ○ měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; ○ sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; ○ sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; určí vzájemnou polohu přímek v rovině; ○ určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; používá základní jednotky obsahu; ○ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; ○ určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;	TV – měří délku skoku, hodu, běhu Př – měření objemu, délky, času,

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ○ Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady	▪ využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	

Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Obor vzdělávacích oblastí: MATEMATIKA
Ročník: 5. Matematika
Časová dotace týdne: 5 hodin

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Přirozená čísla ○ obor přirozených čísel do 1 000 000 a přes milion ○ zápis čísla v desítkové soustavě ○ vlastnosti početních operací s přirozenými čísly ○ písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 ○ písemné algoritmy početních operací	Žák ▪ počítá po jednotkách, desítkách a stovkách, tisících, desetitisících, statisících, ▪ čte a píše šesticiferná čísla, ▪ rozkládá čísla do 1 000 000 v desítkové soustavě, ▪ znázorňuje čísla na číselné ose, ▪ porovnává čísla pomocí číselné osy, používá k vyjádření porovnávání čísel znaménka <,> ,=, ▪ řeší slovní úlohy na porovnávání čísel, ▪ zaokrouhluje čísla na desítky, stovky a tisíce, desetitisíce a statisíce, ▪ sčítá a odčítá násobky sta, tisíců, ▪ písemně sčítá a odčítá dvě a více čísel a provádí kontrolu výpočtu, ▪ používá výrazy součet, rozdíl, součin, podíl, ▪ řeší a vytváří úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení, ▪ provádí předběžný odhad výsledku řešení, ▪ řeší příklady násobení a dělení v oboru násobilek,	Pč – vyrábí pomůcky průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem). Dalšími náměty do výuky mohou být: skládání origami, mozaiky, krájení dortu nebo pizzy, zlomkovnice. Evropa a svět nás zajímá (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření).

○ násobilka ZLOMKY čitatel, jmenovatel, zlomková čára. Ve výuce je možné využit názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa). celek, část, zlomek; polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina; řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku DESETINNÁ ČÍSLA	▪ řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobilek i mimo ni do 1000, ▪ dokáže pamětně vynásobit dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých příkladech mimo obor násobilek, ▪ dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek a určí neúplný podíl a zbytek, ▪ používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, činitel, součin, ▪ provádí samostatně kontrolu svých početních výkonů, ▪ provádí odhady výsledků, ▪ dokáže pracovat s kapesním kalkulátorem, porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny, vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu dokáže zobrazit dané desetinné číslo řádu desetin na číselné ose, řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel,	Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním. AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší. Rozšiřující učivo: vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100 Další náměty do výuky: krájení dortu, pizzy zlomkovnice

Záporná čísla ○ číselná osa (kladná a záporná část), měření teploty, vyjádření dlužné částky. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY ○ vztahy typu „ o více“, „ o méně“, ○ n-krát více, n-krát méně ○ závislosti a jejich vlastnosti ○ diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády Kruhový diagram Finanční produkty: úspory GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Konstrukce čtverce a obdélníku Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem Složené obrazce ve čtvercové síti	▪ R: sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin, ▪ znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 (5. ročník) - nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě ▪ řeší úlohy typu „o n více“ a „o n méně“, ▪ řeší úlohy typu „n-krát více“ a „n-krát méně“, ▪ využívá tabulek násobků v praxi (ceny zboží, vzdálenosti,…) při tvorbě úloh, ▪ vyhledává, sbírá a třídí data, ▪ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy, ▪ orientuje se v jízdním řádu, zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta; při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů; ▪ sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou;	Finanční gramotnost: Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší nebo menší než výdaje. Na příkladech objasní rizika půjčování peněz. Další náměty do výuky: pozorování a měření VL – různá data)počet obyvatel, rozloha, apod.) VL – jízdní řád Rozšiřující učivo: další typy diagramů Další náměty do výuky: využití tabulkového kalkulátoru ke zpracování dat

osově souměrné útvary NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ○ slovní úlohy ○ číselné a obrázkové řady ○ magické čtverce ○ prostorová představivost	určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná; provádí odhady vzdálenosti a délky, obvodu, ▪ určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník, čtverec, obdélník) sečtením jejich stran, ▪ vypočítá obsah čtverce a obdélníka, používá ho při úkolech z praxe, ▪ vypočítá povrch kvádru a krychle pomocí čtvercové sítě ▪ rozpozná ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary, ▪ určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru, ▪ řeší jednoduché praktické slovní úlohy, ▪ dokáže vyřešit problémy praktického denního života. ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je. Magické čtverce, pyramidy, sudoku	Další náměty do výuky: slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu – velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.) geometrie a výtvarné umění využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ Prv – měření vzdáleností VV – souměrné tvary Klokánek – matematická soutěž

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

žák

- ✓ využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- ✓ provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- ✓ zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- ✓ řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- ✓ modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
- ✓ porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
- ✓ přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
- ✓ porozumí významu znaku "-"pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

- ✓ vyhledává, sbírá a třídí data
- ✓ čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

- ✓ narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- ✓ sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- ✓ sestrojí rovnoběžky a kolmice

- ✓ určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- ✓ rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák

- ✓ řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

- ✓ M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- ✓ M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- ✓ M-5-1-2zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- ✓ M-5-1-3zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- ✓ M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- ✓ M-5-1-4zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- ✓ M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- ✓ - používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

žák

- ✓ M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- ✓ M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- ✓ - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- ✓ - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- ✓ - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

žák

- ✓ M-5-3-1znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- ✓ M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- ✓ M-5-3-2 vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- ✓ M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- ✓ M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- ✓ - pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

žák

- ✓ M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.1.4 INFORMATIKA

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA
Obor vzdělávacích oblastí: INFORMATIKA
Ročník: 4. – 5. INFORMATIKA
Časová dotace týdně: 1 + 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ ○ data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů ○ kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace ○ modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	Žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	Čj – slohová práce, referáty M - grafy školní družina – hry VV - piktogramy VL – práce s mapou, mapovými značkami Vl,Př, PRV – referáty, zápisy M – tabulky, grafy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
○ řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	M – pořadí výpočtů, slovní úlohy, vzory ČJ – popis pracovního postupu, osnova, obrázková osnova PŘ, PRV – sestavení, provedení pokusu
○ programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	TV – krokování, sestava HV – opakování rytmu VL – práce s mapou
○ kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY		

○ systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	PRV, PŘ – potravní řetězce, ekosystémy, rodina
○ práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	M – tabulky, číselné řady PŘ, PRV – třídění organismů podle různých hledisek ČJ, AJ – abeceda, práce se slovníkem, pravidly, obsahem
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
○ hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	M, ČJ, PŘ, PRV, VL – práce s výukovými programy
○ počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	M, ČJ, PŘ, PRV, VL – práce v prostředí Office365
○ bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	M, ČJ, PŘ, PRV, VL – práce v prostředí Office365,

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

1.

DATA, INFORMACE, MODELOVÁNÍ

- ✓ I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
- ✓ I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- ✓ I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
- ✓ I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
- ✓ I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- ✓ I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
- ✓ I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- ✓ I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
- ✓ I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

5.1.5 Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Obor vzdělávacích oblastí: PRVOUKA
Ročník: 1.Prv
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME ○ domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště ○ škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy ○ obec (město), místní krajina – její části, význačné budovy, ○ okolní krajina	Žák ▪ zná adresu svého bydliště, ▪ zvládne samostatně cestu do školy i ze školy a dbá při tom na svoji bezpečnost, ▪ spolehlivě se pohybuje v budově školy i v jejím blízkém okolí, ▪ dokáže se zodpovědně připravit na vyučování, ▪ udržuje pořádek ve třídě, ▪ upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné), ▪ utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům, ▪ poznává jednotlivé části obce, významné budovy a obchody,	ČJ – adresa (pohled, pozdrav) VV – plánek cesty do školy (důležité orientační body) VV – náměty z prostředí domova, školy, obce ČJ – popis místa bydliště, prostředí školy, okolní krajiny VV – krajina v různém ročním období
LIDÉ KOLEM NÁS ○ rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, ○ soužití lidí - mezilidské vztahy, ○ chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování,	▪ pozoruje okolní krajinu v různých ročních obdobích a učí se ji chránit, ▪ vyjmenuje rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání rodičů, ▪ vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny (úcta, pomoc), ▪ uvědomuje si nesprávné chování a jeho důsledky, ▪ aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni,	ČJ – čtení, psaní

○ právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, LIDÉ A ČAS ○ orientace v čase a časový řád – roční období ○ současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, ○ báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj ROZMANITOST PŘÍRODY ○ látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, vlastnosti, ○ voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, ○ rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých	▪ seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte, ▪ dodržuje školní režim a řád, ▪ orientuje se v čase (teď, před chvílí, včera, zítra, pozítří), ▪ dokáže vyjmenovat roční doby, měsíce v roce a dny v týdnu, ▪ dokáže popsat jednotlivá roční období pomocí jejich charakteristických vlastností, ▪ dodržuje denní režim a rozlišuje čas práce a odpočinku, ▪ vytváří si pracovní režim i vhodnou náplň volného času, ▪ seznamuje se s jednotkou času (určí celé hodiny), ▪ učí se vážit si výsledků lidské práce, ▪ poznává lidové zvyky a minulost kraje v bájích a pověstech, ▪ uvědomovat si změny v přírodě v závislosti na ročním období, ▪ pečuje o ptáky a zvířata v zimě, ▪ provádí jednoduché pokusy (tání sněhu, klíčení semen, rašení pupenů), ▪ poznává základní podmínky pro život rostlin, ▪ popíše základní části rostlin a stavbu těla živočichů, ▪ pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy se svého okolí,	Pč – práce na školním pozemku ČJ – četba, poslech Pč – práce na školním pozemku, pěstování rostlin VV – kresba rostlin a živočichů Čj – popis, vyprávění TV – hra na počasí Pč – výroba odpadkových košů pro tříděný odpad VV – kresba lidského těla TV – tělovýchovné chvilky

nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ○ životní podmínky - podnebí a počasí ○ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ○ lidské tělo - základní stavba ○ péče o zdraví, zdravá výživa - denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; ○ osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), ○ situace hromadného ohrožení - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	▪ sleduje chování živočichů v závislosti na ročním období, ▪ učí se dodržovat pravidla správného chování v přírodě, ▪ pozoruje změny počasí v závislosti na ročního období, ▪ aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá, třídí odpad), ▪ uvědomuje si základní rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška), ▪ popíše jednotlivé části lidského těla, ▪ učí se zdravému životnímu stylu (zdravá výživa, hygiena, pitný režim, pohyb, střídání práce a odpočinku), ▪ chrání si své zdraví (otužování, oblékání, hygiena, úrazy, léky), ▪ uplatňuje základní pravidla silničního provozu při pohybu na pozemní komunikaci, ▪ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné a ví, kdy použít telefonní čísla tísňového volání, ▪ dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví ostatních, ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná ▪ dokáže správně jednat v situacích hromadného ohrožení	TV - výchova ke zdraví DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, Dopravní výchova: Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa. první pomoc

FINANČNÍ GRAMOTNOST	▪ určí vhodná místa pro hru a trávení volného času ▪ pozná české mince a bankovky ▪ uvede příklad využití platební karty ▪ odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Obor vzdělávacích oblastí: PRVOUKA
Ročník: 2.Prv
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME ○ domov ○ škola ○ obec (město), místní krajina - její části, význačné budovy, dopravní síť ○ okolní krajina (místní oblast, region) - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, LIDÉ KOLEM NÁS ○ rodina ○ soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým, ○ chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ○ právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy,	Žák ▪ zná adresu svého bydliště a školy, ▪ zodpovědně se připravuje na vyučování, udržuje pořádek ve svých věcech i ve třídě, ▪ upevňuje si návyky správného školáka (sezení, stání, nošení aktovky, pohyb po budově školy a jiné), ▪ utváří si kladné vztahy k učitelům a spolužákům, ▪ dokáže se orientovat v okolí školy, domova i obce pomocí významných orientačních bodů, ▪ vyjmenuje další rodinné příslušníky, zná jejich jména i zaměstnání, ▪ vytváří si kladný vztah k jednotlivým členům rodiny, k zaměstnancům školy i ke spolužákům (úcta, pomoc, spolupráce), ▪ uvědomuje si nesprávné chování, přizná svou chybu a učí se hledat řešení problému, ▪ dodržuje zásady společenského chování (přiměřeně se chovat u stolu, řešit spory, požadavky nenásilným způsobem, respektovat odlišné názory a zájmy jiných, chápat nevhodnost neslušných, hrubých a urážlivých výrazů),	ČJ – dopis, pozdrav, VV – domov a jeho okolí VV – učební pomůcky ČJ – slohové práce ČJ, VV – tvorba pravidel

	▪ spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování, ▪ seznamuje se se základními lidskými právy i právy dítěte,	Pč – výroba hodin Pč – kalendář přírody
LIDÉ A ČAS ○ orientace v čase a časový řád - určování času, kalendáře, letopočet, režim dne, roční období ○ současnost a minulost v našem životě - regionální památky - péče o památky, ○ báje, mýty, pověsti	▪ orientuje se v čase (hodina, den, týden, měsíc, rok), ▪ přesně určí na hodinách celou, půl, čtvrt a přečte čas na digitálním displeji, ▪ bezpečně rozliší pojmy včera, dnes, zítra (minulost, přítomnost, budoucnost) na konkrétních situacích, ▪ dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku (učení, práce, hra, odpočinek), ▪ dokáže posoudit dobrou a špatnou práci a odsoudit ničení výsledků práce, ▪ ukáže hlavní zeměpisné dominanty v místní krajině (vodní toky, silnice, lesní a rekreační oblasti aj.), ▪ poznává práci, umění a lidové zvyky v minulosti a současnosti,	TV – měření času – běh exkurze – zahradnictví, prodejna potravin, zemědělských potřeb, aj. beseda s myslivci, rybáři Den čarodějnic, Masopust Čj – vyprávění
ROZMANITOST PŘÍRODY ○ látky a jejich vlastnosti ○ rostliny, houby, živočichové – stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	▪ provádí jednoduché pokusy, pozoruje, popisuje a porovnává, ▪ popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, ▪ učí se chápat příčiny některých přírodních dění a zákonitostí, ▪ pečuje o pokojové rostliny a doma chované živočichy,	Pč - základní podmínky pro pěstování rostlin ČJ – vyhledávání informací – literatura, encyklopedie, internet,

○ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadu,

provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci ○ situace hromadného ohrožení - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí FINANČNÍ GRAMOTNOST	▪ bezpečně zachází s mycími a čisticími prostředky, zná rizika léků, lepidel, barev a ředidel, ▪ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, nacvičuje obranné chování na modelových situacích (možnou šikanu, týrání, sexuální zneužívání). ▪ v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné ▪ ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ▪ v případě nebezpečí uposlechne pokynu dospělých, respektuje je a řídí se jimi. ▪ zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit ▪ v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany ▪ určí vhodná místa pro hru a trávení volného času ▪ zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit ▪ pozná české mince a bankovky ▪ uvede příklad využití platební karty ▪ odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	hasičské cvičení, evakuace

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Obor vzdělávacích oblastí: PRVOUKA
Ročník: 3. Prv
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
MÍSTO, KDE ŽIJEME ○ domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště ○ obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť ○ okolní krajina (místní oblast, region) - působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body, světové strany ○ mapy obecně zeměpisné - obsah, grafika, vysvětlivky LIDÉ KOLEM NÁS ○ soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým,	Žák ▪ popíše slovem i kresbou domov i jeho okolí, ▪ vyznačí v jednoduchém plánu cestu od svého bydliště ke škole, ▪ pozoruje zlepšení (zhoršení) životního prostředí v nejbližším okolí a navrhuje, čím sám může přispět, ▪ rozeznává vliv člověka na utváření krajiny, ▪ orientuje se v krajině, ▪ dokáže vyhledat orientační body v krajině, ▪ určí světové strany v přírodě podle přírodních úkazů, podle mapy, kompasu, buzoly, ▪ uvědomuje si nebezpečí osamoceného pohybu a pobytu v přírodě, ▪ procvičuje praktické způsoby seznamování a komunikace, v modelových situacích, ▪ seznamuje se se základy společenského chování, ▪ spolupodílí se na tvoření pravidel pro soužití ve škole a dbá na jejich dodržování, ▪ rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci a respektuje je,	ČJ – popis, vyprávění, dopis VV – domov a jeho okolí Pč – pěstitelské práce M – odhad vzdálenosti ČJ – slohové práce ČJ, VV – tvorba pravidel

○ chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ○ právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, ○ základní globální problémy – globální problémy přírodního prostředí LIDÉ A ČAS ○ orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období ○ současnost a minulost v našem životě - předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny ○ regionální památky - péče o památky ○ báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	▪ pokouší se při konkrétní činnosti obhájit svůj názor, ▪ přizná svou chybu a učí se hledat řešení problému v kolektivu ▪ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která jsou neslučitelná se základními lidskými právy ▪ bezpečně se orientuje v čase, ▪ pracuje s časem jako s fyzikální veličinou, ▪ přesně určí jakýkoli čas, ▪ rozlišuje kalendářní a školní rok, ▪ seznamuje se s různými způsoby života a bydlení dříve a dnes, ▪ vyhledává zajímavosti o svém regionu (pověsti, významné památky i osobnosti), ▪ chápe význam pojmů: rodina, domov, rodný kraj, vlast, ▪ pozoruje a porovnává vlastnosti vody, vzduchu, půdy, přírodnin a uvědomuje si jejich význam pro život, ▪ zkoumá základní vlastnosti předmětů (skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota, struktura -povrch, barva, vůně, lesk aj.),	TV – měření času – běh ČJ – vyhledávání informací – literatura, encyklopedie, internet, ČJ – vyprávění Pč - základní podmínky pro pěstování rostlin M – měření, zápis čísel do tabulky, grafy

ROZMANITOST PŘÍRODY ○ látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ○ voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, proudění vzduchu, význam pro život ○ nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam ○ rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ○ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadů	▪ provádí jednoduché fyzikální a chemické pokusy s použitím základních měřících pomůcek, ▪ používá různé druhy měřidel pro stanovení jednotky délky, ▪ sbírá a třídí nerosty a horniny, které se vyskytují v blízkém okolí, ▪ zkoumá jejich vlastnosti, výskyt a hospodářské využití, ▪ sleduje život rostlin a jejich reakce na světlo, teplo a vodu, ▪ dokáže popsat základní části rostlin, ▪ poznává základní projevy života rostlin (dýchání, výživa, rozmnožování, vylučování, růst a vývoj), ▪ určuje význam rostlin a jejich charakteristické znaky, ▪ hledá hlavní rozdíly mezi rostlinami a živočichy (životní potřeby a projevy), ▪ prakticky třídí rostliny, houby a živočichy pomocí klíčů a atlasů, ▪ popíše a určí známá zvířata podle typických znaků, ▪ pozoruje živočichy ve volné přírodě (ptáci, hmyz, savci), ▪ seznamuje se s péčí o nejrůznější druhy zvířat (v přírodě, v zajetí), ▪ pomáhá chránit ohrožené druhy živočichů i rostlin, ▪ hledá příčiny znečišťování životního prostředí,	VV – kresba, malba, modelování Pč – krmítko pro ptáky ČJ – četba, psaní Pč – výroba odpadkových košů pro tříděný odpad VV – člověk HV - hry na rozvoj sluchového vnímání TV – tělovýchovné chvilky

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ○ lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce ○ péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní a intimní hygiena ○ návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače ○ osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání	▪ aktivně se zapojuje do péče o životní prostředí (sbírá a třídí odpad, upozorňuje na negativní chování jedinců vůči přírodě), ▪ dokáže určit jednotlivé části lidského těla, ▪ vysvětlí funkci nejdůležitějších vnitřních i vnějších ústrojí i orgánů, ▪ vysvětlí význam lidských smyslů pro život (hmat, čich, sluch, zrak, chuť), ▪ pozoruje vrozené biologické rozdíly mezi lidmi (věk, pohlaví, výška, barva pleti, očí i vlasů), ▪ vyhledává a určuje společné i odlišné znaky živočichů (člověk nejinteligentnější živočich), ▪ uplatňuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, ▪ chová se ohleduplně k druhému pohlaví, ▪ učí se zásadám bezpečného chování (odmítání návykových látek, obezřetnost při setkání s neznámými lidmi), ▪ dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetřit drobná poranění, ▪ ovládá přiměřeně svému věku pravidla silničního provozu (chodec, cyklista, spolujezdec), ▪ dbá na vlastní bezpečí, ▪ dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji, v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky	TV - výchova ke zdraví, DV – dopravní soutěž, jízda zručnosti, první pomoc **Dopravní výchova:** Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty. Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá.

atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci ○ situace hromadného ohrožení - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí FINANČNÍ GRAMOTNOST	▪ nacvičuje obranné chování na modelových situacích (možnou šikanu, týrání, sexuální zneužívání) ▪ zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit ▪ vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky) ▪ v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany ▪ zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení ▪ vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz	

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

- ✓ vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí,
- ✓ začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě),
- ✓ rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

- ✓ rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi,
- ✓ odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností,
- ✓ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.

LIDÉ A ČAS

žák

- ✓ využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti,
- ✓ pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,
- ✓ uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

- ✓ pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích,
- ✓ roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě,
- ✓ provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- ✓ uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví,
- ✓ rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných,
- ✓ chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby,
- ✓ požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek,
- ✓ uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu,
- ✓ reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.

FINANČNÍ GRAMOTNOST

žák

- ✓ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1 . období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

žák

- ✓ ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ✓ ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
- ✓ ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

- ✓ ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ✓ ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

- ✓ ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ✓ ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ✓ ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

LIDÉ A ČAS

žák

- ✓ ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ✓ ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
- ✓ ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ✓ ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

- ✓ ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ✓ ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ✓ ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ✓ ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- ✓ ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ✓ ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
- ✓ ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

- ✓ ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ✓ ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ✓ ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Obor vzdělávacích oblastí: PŘÍRODOVĚDA
Ročník: 4. Přírodověda
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY ○ rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ○ rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva ○ látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek ○ voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a	Žák ▪ poznává stavbu těla (orgány) a zná způsob života, životní podmínky závislost výskytu na prostředí, ▪ poznává rostliny kulturní, jednoleté, dvouleté, vytrvalé, jedovaté, užitkové, léčivé, ▪ rozeznává rostliny a dřeviny (keře, stromy jehličnaté a listnaté), ▪ rozlišuje plevele, ▪ poznává rostliny a houby v naší přírodě, ▪ vyjmenuje a pozná základní stavbu a výživu hub, rozezná houby jedlé, nejedlé a jedovaté, ▪ zná význam v přírodě hub, rostlin, a živočichů pro člověka, ▪ orientuje se ve vzájemných vztazích mezi organismy, ▪ prakticky měří hmotnost, objem, čas, teplotu, délky, ▪ třídí látky, ▪ zná změny látek a skupenství, vlastnosti,	ČJ – popis, vyprávění Pč – modelování rostlin,sázení rostlin VV – kresba rostlin, hub M – převody jednotek

formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život ○ životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí ○ ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadu, živelné pohromy a ekologické katastrofy ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ ○ péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy	▪ prakticky využívá při měření látek základní jednotky, ▪ zná vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů, ▪ popíše oběh vody v přírodě, ▪ vysvětlí význam vody a vzduchu pro život, ▪ orientuje se v rozmanitosti podmínek života na Zemi, ▪ zná význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, ▪ chrání a tvoří životní prostředí, ▪ třídí odpad, ▪ chrání své zdraví, ▪ dodržuje základní hygienické zásady, ▪ uplatňuje zdravý způsob života, ▪ poskytne základní péči nemocnému členu rodiny (jen úkony odpovídající věku dítěte), ▪ dbá o pravidelnou tělesnou a intimní hygienu a uvědomuje si zdravotní důsledky jejich zanedbávání a nesprávného provádění, ▪ uplatňuje zásady zdravé výživy,	ČJ- popis, vyprávění Pč – tvorba nádob na třídění odpadů Papírožrout, Plastožrout…. TV – vhodné a bezpečné chování při různých činnostech Pč, VV – osobní hygiena

○ osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ○ situace hromadného ohrožení - ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí FINANČNÍ GRAMOTNOST	▪ vhodně naplňuje denní režim – optimální délka spánku, dostatek tělesného pohybu, ▪ zvládá poskytnutí první pomoci u lehčích poranění, ▪ ovládá základní obvazovou techniku, ▪ chová se bezpečně v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním ▪ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ▪ trénuje chování za mimořádných situací, ▪ v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany ▪ v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné způsoby ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným ▪ uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany ▪ zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení ▪ vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz ▪ porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi ▪ sestaví jednoduchý osobní rozpočet ▪ uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	**Dopravní výchova:** Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje. Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá.

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Obor vzdělávacích oblastí: PŘÍRODOVĚDA
Ročník: 5. Přírodověda
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ROZMANITOST PŘÍRODY ○ **nerosty a horniny, půda** - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, ○ **vesmír a Země** - sluneční soustava, den a noc, roční období ○ **rostliny, houby, živočichové** - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavbat těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	Žák ▪ si osvojuje principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody, ▪ poznává vybrané nerosty a horniny, ▪ poznává Slunce a jeho planety, postavení Země, ▪ rozumí pohybům Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy, ▪ sleduje změny neživé přírody (roční období, délka dne), ▪ pracuje s modelem Země – glóbem, ▪ popisuje některé změny v přírodě, ▪ rozlišuje výtrusné a semenné rostliny (stavba těla, rozmnožování, byliny, dřeviny), ▪ třídí živočichy podle jejich příbuznosti a podobnosti (bezobratlí a obratlovci), ▪ rozeznává základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v rozvoji života v těchto oblastech, ▪ rozumí pojmům podnebí a počasí, ▪ sleduje rozmanitost přírody v Evropě a ve světě,	Výstavy Planetárium Exkurze

○ **životní podmínky** - rozmanitost podmínek života na Zemi; podnebí a počasí ○ **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadu, živelné pohromy a ekologické katastrofy **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** ○ **lidské tělo** - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince ○ **partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy** - rodina a partnerství, biologické a psychické	▪ vyhledává botanické a zoologické zahrady, ▪ sleduje vliv člověka na prostředí, ochranu přírody a prostředí, ▪ vidí potřebu energie pro život, nutnost šetření energií, příklady ekologických výrob, ▪ hodnotí vztah člověka a přírodních zdrojů (neživé a živé zdroje a jejich využívání), ▪ pozoruje charakteristické znaky člověka, ▪ porovnává lidský organismus a jeho vztahy k prostředí, ▪ poznává povrch těla, oporu těla, pohyb, řízení těla, ▪ zpřesňuje znalosti o příjmu látek - soustava trávicí, ▪ uvědomuje si význam zdravé potravy a čisté vody, ▪ poznává soustavu dýchací, význam čistého vzduchu, ▪ všímá si soustavy vylučovací a významu čistoty a hygieny prostředí, ▪ seznamuje se s etikou dospívání – anatomicko-fyziologické změny v pubertě, tělesný vzhled, menstruace, poluce, ▪ chápe vznik života a narození dítěte, ▪ všímá si sexuálního chování – pocitu, ▪ rozlišuje vliv reklamy, ▪ trénuje duševní hygienu, ▪ dokáže posuzovat praktické informace na potravinářských výrobcích, ▪ seznamuje se se škodlivostí nezdravé stravy (fast food),	

změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosů) ○ **péče o zdraví, zdravá výživa** – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava; nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana; osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika; reklamní vlivy ○ **návykové látky a zdraví** - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače ○ **osobní bezpečí** - bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci	▪ ovládá zásady poskytování první pomoci, základy obvazové techniky, ▪ rozumí závislostem (drogy, hrací automaty, počítače), ▪ seznamuje se s bezpečným chováním v silničním provozu, ▪ hodnotí krizové situace, ▪ orientuje se v nabídce odborné pomoci (linka bezpečí, nadace Naše dítě, linka důvěry), ▪ rozpoznává různé druhy násilí ▪ v modelové situaci určí život ohrožující zranění ▪ ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ▪ trénuje chování za mimořádných situací, ▪ v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany ▪ v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné způsoby ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným ▪ vyhledává příklady vztahu člověk a technika-síla, ▪ vyjmenovává příklady jednoduchých strojů - páka, nakloněná rovina, kladka, kolo a hodnotí jejich význam, ▪ seznamuje se s parním strojem a elektřinou (látky vodivé a nevodivé, ochrana před úrazy),	Beseda Dopravní hřiště **Dopravní výchova:** V modelových situacích (výlet, vycházka) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování. Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá

○ **situace hromadného ohrožení - Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí** ○ **člověk a technika** **FINANČNÍ GRAMOTNOST**	▪ orientuje se v přijímání informací a jejich významu, ▪ pracuje s lihoměrem, kladkou a nakloněnou rovinou, ▪ měří vlastnosti látek – prakticky uplatňuje a využívá poznatků a dovedností, ▪ rozumí působení magnetu, magnetické síle. ▪ porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi ▪ sestaví jednoduchý osobní rozpočet ▪ uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti ▪ objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje ▪ objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje ▪ na příkladech objasní rizika půjčování peněz ▪ na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

ROZMANITOST PŘÍRODY

žák

- ✓ objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- ✓ vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- ✓ zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- ✓ porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- ✓ zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- ✓ založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

žák

- ✓ využívá poznatku o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- ✓ rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- ✓ účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- ✓ uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- ✓ předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
- ✓ uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ✓ rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

FINANČNÍ GRAMOTNOST
žák

- ✓ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2 . období

ROZMANITOST PŘÍRODY
žák

- ✓ ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ✓ ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
- ✓ ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ✓ ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- ✓ ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ✓ ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ✓ ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
žák

- ✓ ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ✓ ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ✓ ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ✓ ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

- ✓ ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
- ✓ ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Obor vzdělávacích oblastí: VLASTIVĚDA
Ročník: 4.VL
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME ○ domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště ○ škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy ○ obec, místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť	Žák ▪ zná pojmy – území, poloha, místní krajina, místní oblast, kraj, ▪ orientuje se v místě bydliště, ▪ zná prostředí domova, ▪ zná prostředí školy a její okolí, činnosti ve škole, ▪ bezpečně zvládá cestu do školy, ▪ vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k správním celkům České republiky, ▪ orientuje se v současnosti a minulosti obce, zná dopravní síť oblasti, ▪ charakterizuje významná místa a stavby regionu, významné atraktivity cestovního ruchu a střediska rekreace regionu, ▪ charakterizuje významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti regionu, ▪ zná některé významné výrobní podniky a služby regionu, ▪ charakterizuje stav životního prostředí regionu, uvádí příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, ▪ jmenuje příklady chráněných území regionu,	Čj – popis, vyprávění Př – ochrana životního prostředí

○ naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly ○ regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod LIDÉ A ČAS ○ báje, pověsti, mýty; obrazy z českých dějin - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj ○ současnost a minulost v našem životě - proměny způsobů života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	▪ zná významné rodáky a předky regionu, ▪ pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám, ▪ rozlišuje s porozuměním pojmy vlast, cizina, stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie, ▪ vyjmenuje a popisuje státní symboly České republiky, ▪ zná jméno prezidenta a premiéra České republiky, ▪ orientuje se na vlastivědné mapě České republiky, ▪ vyhledává jednotlivé oblasti České republiky, vyjadřuje jejich polohu a charakterizuje významné a typické přírodní prvky, ▪ uvádí a popisuje hlavní přírodní a společenské atraktivity cestovního ruchu a rekreace v oblastech České republiky, ▪ zná a popisuje aktuální problémy životního prostředí v České republice, ▪ uvádí nejvýznamnější chráněná území přírody v České republice, ▪ popíše polohu České republiky – sousední státy, ▪ orientuje se na mapě střední Evropy, ▪ charakterizuje svými slovy způsob života starých Slovanů, ▪ vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností, ▪ jmenuje první státní útvary na našem území,	TV – turistické vycházky M – orientace na číselné ose ČJ – popis, vyprávění

	▪ charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj Českého státu za vlády Karla IV., ▪ popisuje život jednotlivých vrstev obyvatelstva (život ve středověké vsi, ve městě, na hradě, v klášteře), ▪ popisuje období husitských válek, ▪ jmenuje významné osobnosti této doby (Hus, Žižka), ▪ popisuje způsob života lidí, události v období habsburské monarchie (Rudolf II., Komenský, Marie Terezie, Josef II.).	

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Obor vzdělávacích oblastí: VLASTIVĚDA
Ročník: 5.VL
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME ○ Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování ○ mapy obecné zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	Žák ▪ zná polohu České republiky na mapě Evropy, ▪ orientuje se na mapě světa, ▪ orientačně se seznámí s polohou světadílů a oceánů, ▪ poznává sousední státy České republiky, jejich polohu, přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost, ▪ zpracovává informace o oblastech cestovního ruchu na území sousedních států České republiky, ▪ všímá si vzájemných vztahů mezi Českou republikou a jejími sousedy,	AJ – znalosti o známých městech
LIDÉ KOLEM NÁS ○ soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie ○ chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové	▪ pracuje s kompasem, ▪ chápe nutnost komunikace a trénuje různé druhy komunikace, ▪ poznává nutnost pomoci nemocným a sociálně slabým, ▪ hodnotí zapojení České republiky do EU a NATO, ▪ zná naše poslance a senátory, ▪ rozumí principům demokracie, ▪ rozeznává protiprávní jednání,	Beseda s politiky

chování, předcházení konfliktům ○ právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	▪ orientuje se v základních lidských právech a právech dítěte, ▪ spoluutváří práva a povinnosti žáka školy, ▪ respektuje právní ochranu na soukromé vlastnictví, majetek, duševní hodnoty,	
○ vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	▪ rozlišuje různé druhy vlastnictví,	Projekt společnosti Člověk v tísni
LIDÉ A ČAS ○ současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	▪ zpracovává základní globální problémy, ▪ uvědomuje si problémy konzumní společnosti, ▪ všímá si problému válek,	
○ regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	▪ objevuje počátky utváření novodobého českého národa, národní obrození a jeho významné představitele, ▪ vytváří si názor na České země ve druhé polovině 19. století,	

	▪ nastiňuje hospodářský, politický, společenský a kulturní rozvoj, ▪ chápe příčiny a důsledky první světové války, ▪ seznamuje se s vznikem První Československé republiky, ▪ poznává hospodářský, společenský, politický a kulturní život, významné osobnosti, ▪ orientuje se v dějinách druhé světové války, zániku československé republiky, ▪ sleduje české země v období nacistické okupace, ▪ hodnotí obnovení republiky Československá republika po druhé světové válce, poválečná léta, ▪ vytváří si názor na období totality, ▪ všímá si obnovy demokratického vývoje, vzniku a rozpadu České a Slovenské Federativní republiky, vzniku České republiky, ▪ poznává památky ve svém okolí.	Exkurze Žďár n. S.

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME
žák

- ✓ určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ✓ určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ✓ rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí
- ✓ vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického

- ✓ zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ✓ rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS
žák

- ✓ vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ✓ rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou
- ✓ orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

LIDÉ A ČAS
žák

- ✓ pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy
- ✓ využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;
- ✓ srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

MÍSTO, KDE ŽIJEME
žák

- ✓ ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ✓ ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ✓ ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

- ✓ ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ✓ ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ✓ ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ✓ ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

žák

- ✓ ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ✓ ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ✓ ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ✓ ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ✓ ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ✓ ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

žák

- ✓ ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ✓ ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- ✓ ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.1.6 Umění a kultura HV

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Obor vzdělávacích oblastí: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 1. HV
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ○ pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ○ hudební rytmus ○ intonace, vokální improvizace ○ hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)	Žák ▪ zřetelně vyslovuje, ▪ správně a hospodárně dýchá, ▪ rozlišuje zvuky a tóny, ▪ zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty, ▪ zpívá písně v rozsahu c1 – a1, ▪ vytleská rytmus, ▪ pozná píseň podle rytmu, ▪ vymýšlí melodie k říkadlům, ▪ hraje hry na ozvěnu, aj.	ČJ – délka slabik, výslovnost
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ○ hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, ○ rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď)	▪ hraje doprovod hrou na tělo a na nástroje Orffova instrumentáře, ▪ rytmizuje říkadla, popěvky, rozpočitadla, ▪ napodobuje rytmus – deklamací, hrou na tělo, hrou na jednoduché nástroje, pohybem,	TV - pochodové cvičení

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI ○ pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ○ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby POSLECHOVÉ ČINNOSTI ○ kvality tónů - délka, síla, barva, výška ○ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, ○ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ○ hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka	▪ pochoduje a tančí podle rytmu hudby, ▪ zná několik tanečních pohybových her, ▪ mění pohyb podle tempových a rytmických změn, ▪ zná několik hudebně pohybových her, ▪ vyjádří pohybem emocionální prožitek z hudby, ▪ soustředí se na poslech jednoduché skladby, ▪ rozlišuje základní vlastnosti tónů: vysoký - nízký, dlouhý - krátký, silný – slabý, ▪ vnímá a rozlišuje hudební kontrasty: slabě – silně, vesele – smutně, ▪ rozezná tempo písní, ▪ rozezná hudbu vokální a instrumentální, ▪ pozná melodii vzestupnou a sestupnou, ▪ rozlišuje hlas mužský, ženský, dětský, ▪ pozná podle zvuku základní hudební nástroje (klavír, flétnu, housle, kytaru), ▪ pozná ukolébavku, pochod, ▪ vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu.	Prv – citové vnímání VV – ilustrace písně, skladby VV – zážitky z poslechu

○ interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Obor vzdělávacích oblastí: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 2. HV
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ○ pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ○ hudební rytmus	Žák ▪ dbá na správnou techniku zpěvu (měkké nasazení, nádech nosem, postavení ramen, otvírání úst, výslovnost samohlásek na konci), ▪ melodizuje říkadla, vymýšlí jednoduchý nápěv, ▪ zpívá písně v rozsahu c1 – h1, ▪ zpívá podle pokynu učitele (jednotný začátek, podřídí se určitému tempu) ▪ ke zpěvu vzestupných a sestupných řad tónů umí přiradit pohybové a grafické znázornění ▪ umí spojit melodii písně s rytmickým doprovodem hry na tělo	besídka

○ intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ○ hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, ○ rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI ○ pohybový doprovod znějící hudby taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ○ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby POSLECHOVÉ ČINNOSTI	▪ umí opakovat udaný tón ▪ cíleně rozvíjí hlavový tón, ▪ hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání) ▪ umí držet nástroje Orffova instrumentáře a zvládne jednoduchý doprovod písně, ▪ tleskáním nebo vyťukáváním dob umí udávat tempo ▪ užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5. stupně) ▪ zvládne poskočný krok, dovede pochodovat v rytmu, ▪ pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie, ▪ pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby, ▪ připojí vhodný pohybový projev k písni, ▪ sluchem rozlišuje stoupající a klesající melodii tónové řady,	TV - pochodové cvičení VV – ilustrace písně, skladby

○ kvality tónů - délka, síla, barva, výška ○ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, ○ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ○ hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka ○ interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	▪ podle délky rozezná notu a pomlku půlovou, čtvrťovou, osminovou, ▪ rozliší vyšší tón od nižšího, ▪ sluchem rozlišuje a umí hlasově vyjádřit zesilování a zeslabování, zrychlování a zpomalování, ▪ pozná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů, ▪ zná rozdíl mezi lidovou písní a písní vytvořenou skladatelem, ▪ pozná základní hudební nástroje na obrázku i poslechem, ▪ pozná hudbu k tanci, ukolébavku, koledu, pochod, ▪ rozezná takt 2/4 a 3/4 ▪ ví, co je to kánon, ▪ vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu.	VV – zážitky z poslechu

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Obor vzdělávacích oblastí: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 3. HV
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ○ pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ○ hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu ○ dvojhlas a vícehlas ○ intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) ○ grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ○ hra na hudební nástroje -	Žák ▪ dbá na správnou techniku zpěvu (tvorba tónu, dýchání, měkké nasazení, utvoří hlavový tón), ▪ zpívá v rozsahu c1 - c2 ▪ zpívá písně ve 2/4 a 3/4 taktu, rytmizuje je hrou na tělo, ▪ zarecituje, zazpívá dvojhlasý (trojhlasý) kánon, ▪ zpívá s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p – mf ▪ zpívá podle pokynu učitele (jednotný začátek, konec písně, tempo, síla), ▪ orientuje se v notovém zápise (vyčte takt, pozná noty v C dur, pomlky), ▪ umí zapsat do notové osnovy noty c1 – h1, zná význam a smysl pojmu notová osnova, taktová čára, ▪ hraje doprovod hrou na tělo (tleskání, pleskání, dupání)	TV - pochodové cvičení

○ reprodukce motivu, témat, ○ jednoduchých skladbiček pomocí ○ jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, ○ rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) ○ grafický záznam melodie HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI ○ taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ○ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků ○ orientace v prostoru POSLECHOVÉ ČINNOSTI	▪ zvládne jednoduchý doprovod písně na nástroje Orffova instrumentáře, ▪ umí udávat tempo tleskáním nebo vyťukáváním dob, ▪ užívá rytmický i melodický doprovod (s využitím 1. a 5. stupně), ▪ rozpozná a taktuje 2/4 a 3/4 rytmus, ▪ hraje hudební hry (rytmické i melodické), ▪ z tanečních prvků ovládá dvoudobou chůzi a tanec v průpletu, přísunový krok, ▪ předvede pohybem polku a jiné lidové tance, ▪ předvede taneční hry se zpěvem, ▪ pohybem vyjádří stoupání a klesání melodie, ▪ pohybem vyjádří tempo, dynamiku a emocionální zážitek z hudby, ▪ reaguje pohybem na znějící hudbu, ▪ chápe rozdíl mezi pojmy rozvážně a živě, ▪ rozezná melodii postupující v krocích a skocích i melodii lomenou, ▪ určí hlavní motiv písně, ▪ označí čtyrtaktová předvětí a závětí, ▪ podle délky rozezná notu a pomlku celou,	Besídka VV – ilustrace písně, skladby

○ kvality tónu - délka, síla, barva, výška ○ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu ○ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ○ hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. ○ interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	▪ rozezná 4/4 takt, ▪ pozná notovou osnovu, houslový klíč, taktovou čáru a zná význam těchto pojmů, ▪ chápe rozdíl mezi orchestrem a sólem, ▪ určí dílo, ze kterého je hymna, ▪ pozná hudební nástroje zrakem i sluchem, ▪ pozná hudbu k slavnostním příležitostem, ▪ ví, co je menuet a rocková hudba, ▪ vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu.	VV – zážitky z poslechu

Očekávané výstupy - 1. období (podle RVP ZV)
Žák

- ✓ zpívá v jednohlase,
- ✓ rytmizuje a melodizuje jednoduché texty,
- ✓ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře,

- ✓ reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie,
- ✓ rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby,
- ✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1.období

- ✓ HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- ✓ HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- ✓ HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- ✓ HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Obor vzdělávacích oblastí: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 4. HV
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ○ pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ○ hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ○ dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. ○ intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) ○ grafický záznam vokální hudby INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ○ hra na hudební nástroje -	Žák ▪ dbá na správné dýchání (dýchá v pauze, mezi frázemi), ▪ zpívá písně v rozsahu c1 – d2 ▪ zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, ▪ zazpívá jednoduchý dvojhlas, ▪ střídá sólový zpěv se sborovým, ▪ tvořivě obměňuje hudební modely při melodizaci a rytmizaci textu, ▪ pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině, ▪ vypracovává notový záznam svých melodií, ▪ orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, ▪ hraje lidové písně na orffovské hudební nástroje,	veřejné vystoupení, besídka

reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. ○ rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, jednodílná písňová forma (a - b) ○ grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivu, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI ○ taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ○ pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu	▪ čte a zapisuje rytmické schéma písně, ▪ čte a zapisuje rytmické schéma písně ▪ obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, ▪ chápe vztah mezi předvětím a závětím, ▪ tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), ▪ hraje hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), ▪ pozná stupnici dur, ▪ zná předznamenání bé – křížek, ▪ podle délky rozezná notu osminovou s tečkou a čtvrťovou s tečkou, ▪ umí pracovat s notovým záznamem, ▪ dokáže taktovat dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, ▪ zná několik tanečních her se zpěvem, ▪ rozezná polku od valčíku, ▪ vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem, ▪ zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry,	TV – tělovýchovné chvilky TV - rytmické a gymnastické cvičení s hudbou

znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků ○ orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách POSLECHOVÉ CINNOSTI ○ kvality tónu - délka, síla, barva, výška ○ vztahy mezi tóny - souzvuk, akord ○ hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu ○ hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj hudební styly a žánry - hudba	▪ vnímá kvalitu tónů (délka, síla, barva, výška), ▪ chápe rozdíl mezi pojmy legato a staccato, ▪ ví, co je tónika, ▪ ví, co je stupňování (gradace uvnitř skladby), ▪ ví, co je téma, ▪ ví, co znamená repetice, ▪ zná alespoň 8 poslechových skladeb, ▪ zná epizody za života skladatelů poslouchané hudby, ▪ rozlišuje melodie – pikola, hoboj, fagot, saxofon, ▪ poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické, ▪ ví, co je malá hudební forma (a, b; a, b, a) a rondo, ▪ nabývá povědomí o skladatelích (B. Smetana, A. Dvořák), ▪ zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry, ▪ vyjádří slovem, kresbou, pohybem zážitek z poslechu.	Čj – slohové cvičení VV – kresba hudebního nástroje VV – prožitek z hudby (kresba, malba)

taneční, pochodová, ukolébavka apod. ○ hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace ○ interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Obor vzdělávacích oblastí: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Ročník: 5.
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
VOKÁLNÍ ČINNOSTI ○ **pěvecký a mluvní projev** - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu ○ **hudební rytmus** - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ○ **dvojhlas a vícehlas** - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. ○ **intonace, vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) ○ **grafický záznam vokální hudby**	Žák ▪ prodlužuje výdech, váže tóny, ▪ zpívá písně v rozsahu h – d2 ▪ pracuje nejméně s 10 lidovými písněmi v durové i mollové tónině, ▪ zpívá písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, ▪ zazpívá jednoduchý dvojhlas, ▪ střídá sólový zpěv se sborovým, ▪ pozná a zazpívá celý tón a půltón, skupiny not osminových a šestnáctinových, ▪ čte a zapisuje rytmické schéma písně, ▪ orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, reprodukuje ji, ▪ reprodukuje motivy, témata, jednoduché skladbičky pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře,	veřejné vystoupení, besídka

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI ○ **hra na hudební nástroje** ○ **rytmizace, melodizace, hudební improvizace** – jednodílná písňová forma (a - b) ○ **grafický záznam melodie** - využití notačních programů **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** ○ **taktování, pohybový doprovod** **znějící hudby** - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance ○ **pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby -** pantomima a	▪ tvoří hudební hry v dur s rozsahem větším než oktáva, v moll s rozsahem sexty, ▪ chápe vztah mezi předvětím a závětím, ▪ tvoří hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), ▪ hraje hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), ▪ vytváří rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivu, tématu apod.), ▪ provede záznam melodie a její reprodukci, ▪ dokáže taktovat dvoudobý, třídový a čtyřdobý takt, ▪ zná několik tanečních her se zpěvem, ▪ rozezná polku od valčíku, menuet, aj., ▪ vyjadřuje charakter poslouchané hudby a emocionální prožitek pohybem, ▪ při pohybové improvizaci využívá taneční kroky, ▪ zná alespoň čtyři hudebně pohybové hry, ▪ pamětně si uchová a reprodukuje pohyby prováděné při tanci či pohybových hrách, ▪ ví, co je hudební výraz, ▪ doprovází písně tónikou a dominantou,	TV - rytmické a gymnastické cvičení s hudbou TV – tělovýchovné chvilky Čj – slohové cvičení

pohybová improvizace s využitím tanečních kroků ○ **orientace v prostoru** **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** ○ **kvality tónů** - délka, síla, barva, výška ○ **vztahy mezi tóny** - souzvuk, akord ○ **hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu ○ **hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj**	▪ pozná stupnici mollovou, ▪ vyjmenuje základní hudební výrazové prostředky a užívá je v praxi (rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie, aj.) ▪ zná význam pojmu variace, ▪ ví, které nástroje hrají v symfonickém orchestru ▪ umí rozlišit pojmy dirigent, kapelník, sbormistr, ▪ zná epizody za života skladatelů poslouchané hudby. ▪ nabývá povědomí o skladatelích (J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. Janáčka, aj.) ▪ zná alespoň 8 poslechových skladeb, ▪ rozlišuje hudbu polyfonní a homofonní; varhany, harfu; lidovou kapelu, menuet, ▪ poslouchá písně lyrické, žertovné, hymnické, ▪ slovy, tancem, kresbou vyjádří prožitek z hudby.	VV – kresba hudebního nástroje VV – prožitek z hudby (kresba, malba)

hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. ○ **hudební formy** - malá písňová forma, rondo, variace ○ **interpretace hudby** - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)

Žák

- ✓ zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti,
- ✓ realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- ✓ využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní,
- ✓ rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby,
- ✓ vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace,
- ✓ rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,
- ✓ ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období

- ✓ HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- ✓ HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
- ✓ HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- ✓ HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy; pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb; správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

5.1.7 Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Obor vzdělávacích oblastí: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 1. - 3.
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI ○ prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ uspořádání objektů do celku ○ reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY ○ prostředky pro vyjádření emocí, pocitu, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ typy vizuálně obrazných vyjádření ○ přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	Žák ▪ pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je, třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ, ▪ uplatňuje v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, vjemy, objekty, další prvky a jejich kombinace, ▪ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, ▪ porovnává odlišné interpretace se svojí dosavadní zkušeností, ▪ odlišuje uměleckou výtvarnou tvorbu, fotografii, film, tiskoviny, televizi, elektronická média, reklamu, ▪ manipuluje s objekty, ▪ zvládá vyjádření pohybu těla a jeho umístění v prostoru, ▪ maluje a kreslí akční tvary,	M – geometrické tvary Čj– vyprávění, popis VV – ilustrace pohádky, příběhu TV – TV chvilky, cvičení s hudbou Čj – ilustrace textu

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ ○ osobní postoj v komunikaci ○ komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ proměny komunikačního obsahu	▪ rozlišuje ilustraci textu, volnou malbu, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklamu, ▪ vnímá obrazná vyjádření z hlediska statického, dynamického, vizuálního, fantazijního (založené na smyslovém vnímání), ▪ utváří odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, ▪ porovnává vizuálně obrazná vyjádření vlastní interpretace s ostatními, ▪ vysvětluje výsledky tvorby podle vlastních schopností a zaměření, ▪ zvládá na základě vlastní zkušenosti zapojit do komunikace obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.	Čj – vyprávění, popis - výtvarné vyjádření obsahu verše,říkanky - ilustrace pohádky

Očekávané výstupy - 1. období (podle RVP ZV)
žák

- ✓ rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ,
- ✓ v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace,
- ✓ vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje,
- ✓ interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností,

- ✓ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1.období

- ✓ VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- ✓ X-3-1-1 rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- ✓ X-3-1-2 V-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA
Obor vzdělávacích oblastí: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Ročník: 4.- 5.
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření ○ linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektu do celků uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly ○ vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních	Žák ▪ chápe elementární poučení o teorii barev, ▪ sleduje výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, ▪ zkouší funkce barev světlých a tmavých, teplých a studených, ▪ hodnotí design a estetickou úroveň předmětů denní potřeby, ▪ uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, ▪ orientuje se v současné oděvní kultuře, zachovává hygienu oblékání, ▪ vytváří souměrné tvary, ▪ orientuje se v řazení prvků v tvarové i barevné kompozici, ▪ kombinuje techniky,	Př – sledování přírodnin ČJ – časopisy s oděvními nápady M – souměrnost ČJ – práce s knihou

podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření ○ umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitu, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ○ manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich	▪ zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, ▪ rozvíjí prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů, ▪ zpracovává papír – různé druhy, přehýbání, trhání, stříhání, mačkaní, posouvání, ▪ všímá si výtvarné úpravy knihy, ▪ snaží se hodnotit vztahy umění a skutečnosti, malířství a sochařství, ▪ seznamuje se s funkcí písma, s písmem, jeho komunikativní a estetickou funkcí, ▪ expresivní volný výtvarný projev doplňuje pozorováním skutečnosti, ▪ poznává některé principy a možnosti některých materiálů prostřednictvím experimentálních činností, ▪ vytváří jednoduché prostorové objekty a poznává výtvarný výraz, ▪ používá malbu, ▪ ovládá základní kompoziční principy, ▪ poznává smysl, organizaci, funkci a výtvarně estetický účinek reliéfního řešení plochy,	AJ – plán domu

motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci ○ jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření ○ v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); proměny komunikačního obsahu záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	▪ hodnotí řešení plochy v architektuře, ▪ provádí kresbu s příběhem, ▪ řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše, ▪ rozlišuje lidové umění, ▪ porovnává lidové umění a jeho dekor, ▪ používá koláž, ▪ sleduje krásu přírody a pěstuje si vztah k životnímu prostředí, ▪ vyjadřuje lineárně a barevně vnitřní stavby objektu s ohledem na jeho nitro	

Očekávané výstupy - 2. období (podle RVP ZV)
žák

- ✓ při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahu

- ✓ při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností,
- ✓ nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě,
- ✓ osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy,
- ✓ porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace,
- ✓ nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období

- ✓ VV-5-1-01p až VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- ✓ VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- ✓ VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- ✓ VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.1.8 Člověk a zdraví

Tělesná výchova
Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Obor vzdělávacích oblastí: TĚLESNÁ VÝCHOVA
Ročník: 1. - 3.
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ ○ význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu ○ příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ○ zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ○ rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ○ hygiena při TV - hygiena	Žák ▪ chápe význam pohybu pro zdraví člověka, ▪ chápe, že různá cvičení mají různé účinky, ▪ je si vědom svých pohybových předností a nedostatků, ▪ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla, ▪ seznamuje se s průpravnými, kompenzačními, relaxačními a jinými zdravotně zaměřenými cvičení a jejich praktickém využití, ▪ zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání, ▪ ví, že pohyb je vhodný pro zdraví, ▪ rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu, ▪ učí se, jak odstranit cvičením únavu při výuce, ▪ dovede se samostatně převléct do cvičebního úboru a umýt se	Prv – první pomoc

pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity ○ bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	▪ uvědomuje si možná nebezpečí při hrách a snaží se jim předcházet, ▪ umí ošetřit drobná poranění a přivolat pomoc, dodržuje pravidla bezpečnosti	
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ ○ pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost	▪ zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo TV, ▪ ví, že hra přináší radost a příjemné zážitky, ▪ uvědomuje si, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem, příběhem, představou, zkušeností, ▪ umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní,	HV – rozvoj melodičnosti
○ základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti	▪ ví, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, které napomáhají ke správnému držení těla, ovlivňování pohyblivosti, obratnosti a síly, ▪ zná alespoň pasivně základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické nářadí a náčiní, ▪ ví, že při zpevnění těla se provádějí gymnastická cvičení snáze, ▪ umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolíny a zvládá základy gymnastického odrazu,	VV – zachycení pohybu

○ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance ○ základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem ○základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle	▪ ví, že cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem přináší radost, ▪ umí pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky a konkrétní osvojované tance, ▪ umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem, ▪ zvládá základní estetické držení těla, ▪ umí 2 – 3 základní tanečky, ▪ ví, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nejvhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus žáka, ▪ zná základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dovede pojmenovat základní atletické disciplíny, ▪ zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje, ▪ zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem, ▪ zvládá základní způsoby házení a chytání míče a jiného náčiní, ▪ umí manipulovat s pálkou a jiným herním náčiním, ▪ umí dodržovat pravidla her, ▪ ví, proč je důležitá spolupráce při kolektivních sportech, ▪ ví, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám,	M – měření vzdálenosti Prv – orientace v přírodě

zjednodušených pravidel minisportu ○ turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody ○ plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti ○ lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ○ komunikace v TV - základní	▪ zná zásady správného chování v přírodě, ▪ umí se správně připravit na turistickou akci, ▪ dovede se orientovat v přírodě podle značek, ▪ ví, proč je nutné dodržovat hygienu v bazénu, ▪ má osvojené základní plavecké dovednosti, ▪ umí plavat jedním plaveckým stylem, ▪ zná a umí použít prvky sebezáchrany, ▪ dodržuje pravidla bezpečného pohybu u vodní plochy, ▪ zná zásady dopomoci tonoucímu, ▪ umí vytvořit jednoduché stavby ze sněhu, ▪ zná základní techniku lyžování a bruslení, ▪ ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu bez dozoru dospělých osob, ▪ používá základní tělocvičné názvosloví, ▪ reaguje na smluvené povely a signály a gesta učitele, ▪ zná základní pojmy označující používané náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a nejznámější sportovní hry, ▪ podřizuje se organizaci při TV, ▪ zná a chová se podle pravidel fair play, ▪ zná olympijské ideály a symboly, ▪ dodržuje základní pravidla chování při TV a sportu, ▪ ovládá pravidla her, závodu, soutěží a dodržuje je, ▪ podrobuje se vyjádření rozhodčího,	Čj – vypráví zážitky M – výsledkové listiny, tabulky TV – chvilky (čtení, psaní)

tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály ○ organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí ○ zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly ○ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží ○ měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy ○ zdroje informací o pohybových činnostech ZDRAVOTNÍ TV ○ Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení	▪ zná základní pomůcky pro měření sportovních výkonů, ▪ umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu – encyklopedie, noviny, internet, ▪ dodržuje správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech	

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)
Žák

- ✓ spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti,
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení,
- ✓ spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- ✓ uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy,
- ✓ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1. období

- ✓ TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- ✓ TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- ✓ TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- ✓ projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- ✓ zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ
Obor vzdělávacích oblastí: TĚLESNÁ VÝCHOVA
Ročník: 4. - 5.
Časová dotace týdně: 2 hodiny

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ ○ význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu ○ příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení ○ zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití ○ rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu ○ hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné	Žák ▪ zná správný pohybový režim, jeho délku a intenzitu, ▪ zvládá přípravné cviky před pohybovou činností, cviky na uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, správné držení těla, ▪ orientuje se v průpravných, kompenzačních, relaxačních a jiných zdravotně zaměřených cvičení a jejich praktickém využití, ▪ zvládá správné držení těla, ▪ rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, pohyblivosti, koordinace pohybu, ▪ volí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity, ▪ dodržuje osobní hygienu při pohybových činnostech a hygienu cvičebního prostředí, ▪ dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech,	VV – zachycení pohybu ČJ – čtení, psaní M – různé pětiminutovky, samostatné práce Pč – práce na pozemku

oblečení a obutí pro pohybové aktivity ○ bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ ○ pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost ○ základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti ○ rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou	▪ zvládá pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity, ▪ využívá netradičního náčiní při cvičení, při pohybové tvořivosti, ▪ zná základní pojmy – základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní, ▪ orientuje se v základních lidových a umělých tancích, ▪ zvládá cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, ▪ zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou (s dopomocí), průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku, trampolíny, ▪ orientuje se v základní technice běhu, skoku, hodu, ▪ zvládá běžeckou abecedu, rychlý běh na 60m, nízký start (na povel), polovysoký start, vytrvalý běh na 10 minut, ▪ ovládá skok do dálky z rozběhu – odraz z břevna, ▪ spojuje hod kriketovým míčkem s rozběhem,	Vl –vycházky Př - převody jednotek VV – zachycení pohybu M – výsledkové listiny, tabulky

nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance ○ průpravné úpoly –přetahy a přetlaky ○ základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem ○ základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů ○ turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody ○ plavání - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké	▪ ovládá manipulaci s míčem – jednoruč, obouruč (vrchní, trčením), přihrávky, pohyb s míčem, střelbu na koš, ▪ spolupracuje ve hře, ▪ zná pravidla sportovních her – vybíjená, kopaná, košíková, T-ball, ▪ zvládá chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůzi v terénu, ▪ chová se bezpečně při táboření, ▪ chrání přírodu, ▪ zúčastní se základní plavecké školy, ▪ zná hygienu plavání, ▪ adaptuje se na vodní prostředí, ▪ zvládá jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu, ▪ používá základní techniku pohybu na lyžích, na bruslích; hry na sněhu, ▪ ovládá základní organizační názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, ▪ orientuje se v prostoru a činnostech ve známém (běžném) prostředí, ▪ rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, ▪ reaguje na smluvené signály, povely,	Př – orientace v přírodě Čj – vypráví zážitky

dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu ○ lyžování, bruslení (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ ○ komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály ○ organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí ○ zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly ○ pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží	▪ dbá pokynu vyučujícího, dodržuje zásady bezpečnosti, ▪ zná zásady jednání a chování fair play, olympijské ideály a symboly, ▪ ovládá pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, soutěží, závodů, ▪ je schopen změřit výkon spolužáka (délku hodu, čas běhu apod.), ▪ umí vyhledat důležité (zajímavé) informace o sportu – encyklopedie, noviny, internet, ▪ dodržuje správné držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech.	

○ měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy ○ zdroje informací o pohybových činnostech ZDRAVOTNÍ TV ○ Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení		

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)
Žák

- ✓ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti,
- ✓ zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením,
- ✓ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her,
- ✓ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka,
- ✓ jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti,
- ✓ jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví,
- ✓ užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení,
- ✓ zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy,
- ✓ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky,

- ✓ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období

- ✓ TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- ✓ TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- ✓ TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- ✓ TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- ✓ TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- ✓ TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- ✓ zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- ✓ zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
- ✓ TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
- ✓ TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

5.1.9 Člověk a svět práce

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Obor vzdělávacích oblastí: PRAKTICKÉ ČINNOSTI
Ročník: 1.
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ○ vlastnosti materiálu a jeho užití ○ pracovní pomůcky a nástroje ○ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ○ lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák ▪ zná vlastnosti papíru a lepidla, ▪ správně drží nůžky a bezpečně s nimi zachází, ▪ ovládá techniku překládání, rýhování, utržení pruhu papíru, vytrhávání, skládání, vystřihování, nalepování, ▪ seznamuje se s vlastnostmi plastelíny a moduritu, ▪ provádí válení v dlaních, na podložce, přidává a ubírá hmotu, vytahuje hmotu, ▪ vyrábí dárky, ozdoby, ▪ má pořádek ve svých pomůckách, ▪ udržuje pořádek na svém místě, ▪ umí povídat o tom, co vyrábí, ▪ zpracovává přírodniny, ▪ zvládá propichování, navlékání, spojování a svazování,	Prv – domov, místo kde žijeme
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ ○ stavebnice ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	▪ skládá kostky podle předlohy, ▪ staví podle fantazie - individuální a skupinová práce, ▪ umí montáž podle předloh - demontáž, ▪ umí zhodnotit výsledky své práce, ▪ umí ocenit výsledky práce jiných,	Prv – lidé kolem nás

○ montáž a demontáž jednoduchých předmětů PĚSTITELSKÉ PRÁCE ○ základní podmínky pro pěstování rostlin ○ pěstování rostlin ○ zásady bezpečné práce s rostlinami PŘÍPRAVA POKRMŮ ○ stolování ○ společenské návyky při stolování	▪ pečuje o pokojové rostliny, ▪ vysévá semena, sleduje, jak rostou, ▪ zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování, ▪ dodržuje při práci základní hygienické návyky, ▪ umí správné klást příbory, ▪ chová se vhodně při stolování, ▪ dodržuje hygienické návyky.	Prv - základní podmínky pro pěstování rostlin Prv – rozmanitost přírody Prv – výchova ke zdravému životnímu stylu

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Obor vzdělávacích oblastí: PRAKTICKÉ ČINNOSTI
Ročník: 2.
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ○ vlastnosti materiálu a jeho užití ○ pracovní pomůcky a nástroje ○ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ○ lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák ▪ umí pojmenovat druhy papírů, ▪ zvládá techniku ořezávání, přestřižení, slepování, odměřování papíru, ▪ pracuje s kartonem, ▪ vytrhává ubrousky (zdobí předměty), ▪ zvládá obkreslení podle šablony, ▪ bezpečné zachází s ostrými předměty, ▪ poznává vlastnosti materiálu, ▪ zná některé lidové zvyky, tradice, řemesla, ▪ seznamuje se s technikou hnětení, vaření, sušení, ▪ vyrábí dárky z přírodnin, ▪ seznamuje se s lisováním rostlin, ▪ dokáže pracovat podle slovního návodu, ▪ zvládá jednoduché pracovní opravy, ▪ umí pracovat s různými pracovními pomůckami, nástroji a zná jejich funkci a využití, ▪ sešívá kousky látky k sobě, ▪ navléká přiměřeně dlouhou niť, umí uzlík a šít předním a zadním stehem, ▪ dodržuje pravidla bezpečností a hygieny při práci, ▪ seznamuje se s technikou batikování,	Prv – vycházka ČJ – pracovní postup Prv - základní hygienické návyky

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ ○ stavebnice ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem ○ montáž a demontáž jednoduchých předmětů PĚSTITELSKÉ PRÁCE ○ základní podmínky pro pěstování rostlin ○ pěstování rostlin ○ zásady bezpečné práce s rostlinami PŘÍPRAVA POKRMŮ ○ základní vybavení kuchyně ○ potraviny ○ stolování ○ bezpečná obsluha spotřebičů	▪ vytváří plošné a prostorné kompozice ze stavebnicových prvků (podle předloh i podle fantazie), ▪ sestavuje jednoduché, pohyblivé modely (podle předlohy i podle fantazie), ▪ umí urovnat stavebnice k dalšímu použití, ▪ dodržuje bezpečnost a hygienu při práci, ▪ umí ošetřit pokojové rostliny, ▪ předpěstovává sazenice pro venkovní výsadbu, ▪ pozoruje klíčení semen (na vatě, v hlíně), ▪ zapojuje se do práce na školní zahradě (dělá řádky, důlky, pleje, zalévá), ▪ dodržuje hygienické návyky, ▪ zvládá jednoduchý nákup, ▪ ví, jak skladovat potraviny, ▪ umí samostatně připravit jednoduchý pokrm, ▪ dodržuje hygienické návyky, ▪ seznamuje se s bezpečnou obsluhou spotřebičů.	VV – estetické cítění Prv - základní podmínky pro pěstování rostlin M – počítání s penězi ČJ – pracovní postup (recept)

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Obor vzdělávacích oblastí: PRAKTICKÉ ČINNOSTI
Ročník: 3.
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ○ vlastnosti materiálu a jeho užití ○ pracovní pomůcky a nástroje ○ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ○ lidové zvyky, tradice, řemesla PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ ○ stavebnice ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem ○ montáž a demontáž jednoduchých předmětů PĚSTITELSKÉ PRÁCE	Žák ▪ umí rozlišit běžně užívané druhy papírů, dovede papír přeložit, odtrhnout naznačenou část, ▪ vystřihnout nakreslený tvar,(zhotovit výrobek z papíru), ▪ dokáže z přírodního materiálu vyrobit jednoduchý výrobek, ▪ umí bezpečně zacházet s nástroji, ▪ rozlišuje pracovní nástroje, umí je pojmenovat, ▪ vytváří z modelovacích hmot výrobky, dovede o nich hovořit, ▪ dokáže navléknout niť, přišít knoflík, ▪ udržuje pořádek na svém místě, stará se o své pomůcky, ▪ pracuje podle slovního návodu i předlohy, ▪ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí, ▪ vytváří několik výrobků z konstruktivní stavebnice,	Prv – vycházka ČJ – pracovní postup Prv – vycházka VV – roční období Prv - základní podmínky pro pěstování rostlin

○ základní podmínky pro pěstování rostlin ○ pěstování rostlin ○ zásady bezpečné práce s rostlinami PŘÍPRAVA POKRMŮ ○ základní vybavení kuchyně ○ potraviny ○ stolování ○ bezpečná obsluha spotřebičů	▪ provádí pozorování přírody, v jednotlivých ročních období a umí popsat výsledky pozorování, ▪ pečuje o nenáročné rostliny v bytě, ve třídě i na zahradě, ▪ umí naaranžovat do vázy suché i rostlé květiny, ▪ samostatně připraví pokrm, ▪ upraví stůl pro jednoduché stolování, ▪ upeče pod dohledem učitele drobné cukroví, ▪ připraví ovocný nápoj, ▪ umí se vhodně chovat při stolování.	ČJ – pracovní postup (recept)

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
Žák
- ✓ vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů,
- ✓ pracuje podle slovního návodu a předlohy.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
Žák
- ✓ zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi,

PĚSTITELSKÉ PRÁCE
žák
- ✓ provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování,
- ✓ pečuje o nenáročné rostliny.

PŘÍPRAVA POKRMU
Žák

- ✓ připraví tabuli pro jednoduché stolování,
- ✓ chová se vhodně při stolování.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 1. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák

- ✓ ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ✓ ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

žák

- ✓ ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

žák

- ✓ ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ✓ ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMU

žák

- ✓ ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
- ✓ ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Obor vzdělávacích oblastí: PRAKTICKÉ ČINNOSTI
Ročník: 4.
Časová dotace týdně: 1 hodina

Učivo	Výstupy – kompetence	Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ○ vlastnosti materiálu a jeho užití ○ pracovní pomůcky a nástroje ○ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ○ lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák ▪ rozlišuje a pojmenovává různé druhy papírů a kartonů, ▪ zvládá techniku práce- lepení, stříhání, řezání, vytrhávání, odměřování, sušení, tvarování, ▪ zpracovává odpadový materiál, ▪ umí pracovat s proužky papíru- proplétání tvarů, ▪ vyrábí záložky a podložky- využívá symetrii, ▪ skládá z papíru zvířátka, květiny,..., ▪ navštíví výstavu lidových řemesel, ▪ umí vyrobit předměty k výzdobě - dárky, jarní výzdoba, vánoční výzdoba,..., ▪ seznamuje se s modelovací hmotou -těsto, vosk, ▪ určuje vlastnosti materiálu, ▪ vytváří návyky, organizace a plánování práce, ▪ zvládá techniku navlékání, propichování, stříhání, ohýbání, spojování, svazování, ▪ učí se rozlišovat textilie, druhy látek, ▪ poznává rub a líc, ▪ vyrábí vyšívané dečky, ▪ využívá návodu a předloh pro konstrukci,	Př – ekologie Př – využití poznatků VV – estetické cítění Př – režim dne

PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ ○ stavebnice ○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem ○ montáž a demontáž jednoduchých předmětů PĚSTITELSKÉ PRÁCE ○ základní podmínky pro pěstování rostlin ○ pěstování rostlin ○ zásady bezpečné práce s rostlinami PŘÍPRAVA POKRMŮ ○ základní vybavení kuchyně ○ potraviny ○ stolování ○ bezpečná obsluha spotřebičů	▪ sestavuje modely podle své fantazie, nebo předlohy, ▪ poznává vlastnosti stavebnicových prvků a dílů, porovnávání a funkční využití, ▪ upevňuje návyky organizace a plánované práce, ▪ dokáže celoročně ošetřovat pokojové květiny, ▪ učí se rychlení a předpěstovávání květin, ▪ umí jednoduchou vazbu květin, ▪ zúčastní se exkurze do zahradnictví, ▪ seznamuje se s rozmnožováním rostlin, ▪ vytváří jednoduché herbáře, ▪ orientuje se v základním vybavení kuchyně, ▪ umí dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování, ▪ dokáže udržet čistotu pracovních ploch, ▪ zná a dodržuje bezpečnost práce, ▪ umí připravit ovocné a zeleninové saláty, ▪ dokáže upéci lité těsto.	Př - základní podmínky pro pěstování rostlin Př – vycházka ČJ – pracovní postup (recept)

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
Obor vzdělávacích oblastí: PRAKTICKÉ ČINNOSTI
Ročník: 5.
Časová dotace týdně: 1 hodina

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
Žák
- ✓ vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu,
- ✓ využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic,
- ✓ volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu,
- ✓ udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI
Žák
- ✓ provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž,
- ✓ pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu,
- ✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.

PĚSTITELSKÉ PRÁCE
Žák
- ✓ provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování,
- ✓ ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny,
- ✓ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní,
- ✓ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

- ✓ orientuje se v základním vybavení kuchyně,
- ✓ připraví samostatně jednoduchý pokrm,
- ✓ dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování,
- ✓ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce,
- ✓ poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Očekávané výstupy – 2. období (podle RVP ZV)

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

žák

- ✓ ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ✓ ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ✓ ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ✓ ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo	**Výstupy – kompetence**	**Mezipředmětové vztahy**
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM ○ vlastnosti materiálu a jeho užití ○ pracovní pomůcky a nástroje ○ jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce ○ lidové zvyky, tradice, řemesla	Žák ▪ vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu, ▪ využívá při tvořivých činnostech vlastní fantazii, ▪ umí volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu, ▪ udržuje pořádek na pracovním místě, ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, ▪ umí poskytnout první pomoc při drobném poranění, ▪ využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic,	Př - základní hygienické návyky Př – první pomoc
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ ○ stavebnice	▪ zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek, ▪ provádí při práci se stavebnicemi montáž a demontáž,	ČJ – pracovní postup

○ práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem ○ montáž a demontáž jednoduchých předmětů	▪ umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu, ▪ umí svou praktickou činnost naplánovat a organizovat,	
		Př - základní podmínky pro pěstování rostlin
PĚSTITELSKÉ PRÁCE ○ základní podmínky pro pěstování rostlin ○ pěstování rostlin ○ zásady bezpečné práce s rostlinami	▪ zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin, ▪ umí ošetřovat a pěstovat pokojové a jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování, ▪ volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní, ▪ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví, ▪ umí poskytnout první pomoc při úrazu při práci na školní zahradě,	Př – první pomoc
PŘÍPRAVA POKRMŮ ○ základní vybavení kuchyně ○ potraviny	▪ zná základní vybavení kuchyně, ▪ umí připravit jednoduché pohoštění, ▪ uplatňuje zásady zdravé výživy, ▪ dodržuje pravidla správného stolování, ▪ zná společenské chování při stolování,	ČJ - popis ČJ – pracovní postup (recept) Př – zdravý životní styl

○ stolování ○ bezpečná obsluha spotřebičů	▪ udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, ▪ umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni.	Př – první pomoc

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1.Pravidla hodnocení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 – výborný
2 – chvalitebný
3 – dobrý
4 – dostatečný
– nedostatečný

Výsledky vzdělávání žáka (dále jen klasifikace) v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou při hodnocení podle odstavce 1 a v případě použití slovního hodnocení hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Klasifikace zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Slovní hodnocení obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl

Žák je hodnocen stupněm:

- **„prospěl(a) s vyznamenáním“**, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než „2 - chvalitebný“ nebo odpovídajícím slovním hodnocením, průměr z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- **„prospěl(a)“**, není-li v žádném z povinných předmětů při celkové klasifikaci hodnocen stupněm „5 - nedostatečný“ nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **„neprospěl(a)“**, je-li v některém z povinných předmětů při celkové klasifikaci hodnocen stupněm „5 - nedostatečný“ nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

Předmět náboženství je hodnocen podle odstavce 1 a 2.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Při tomto hodnocení prospěchu může být v některých předmětech užito i kombinací obou způsobů (hodnocení klasifikačním stupněm a slovním hodnocením).

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni:
1 - velmi dobré
2 - uspokojivé
3 – neuspokojivé

I když se v některých předmětech použije širšího slovního hodnocení, chování žáka se vždy hodnotí klasifikačním stupněm.

Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí nebo při opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň „prospěl“. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně základní školy opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

6.2. Hodnocení a klasifikace

6.2.1. Hodnocení v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí.

V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí.

Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

6.2.2.Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6.2.3. Klasifikace chování

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. K udělení výchovného opatření (napomenutí třídního učitele,...) k posílení kázně se přistoupí tehdy, jestliže jakákoliv předcházející výchovná opatření nebyla účinná.

Hodnocení průběhu a výsledků chování (včetně sebehodnocení) žáků na základě předem stanovených zásad a pravidel je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

- **Stupeň 1 - velmi dobré**

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle, je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

- **Stupeň 2 - uspokojivé**

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřního řádu školy nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. I přes výchovné působení se dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví své nebo jiných osob.

- **Stupeň 3 - neuspokojivé**

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků nebo provinění proti vnitřnímu řádu školy, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. I přes výchovné působení se dopouští dalších přestupků.

Poznámka:
Další kritéria hodnocení a klasifikace - viz Pravidla hodnocení.

Přílohy

8.1 Průřezová témata

Průřezová tabulka						
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	v předmětu
1. Osobnostní a sociální výchova **A - Osobnostní rozvoj** **▪ rozvoj schopností poznávání**	cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů dovednosti pro učení a studium					součást výuky ve všech předmětech
▪ sebepoznání a sebepojetí	co o sobě vím a co ne jak se promítá mé já v mém chování moje učení moje vztahy k druhým lidem zdravé a vyrovnané sebepojetí					součást výuky ve všech předmětech
▪ seberegulace a sebeorganizace	cvičení sebekontroly, sebeovládání organizace vlastního času, plánování učení a studia					součást výuky ve všech předmětech

	stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení			
▪ **psychohygiena**	dobrý vztah k sobě samému dobrá organizace času dovednosti zvládání stresových situací hledání pomoci při potížích			součást výuky ve všech předmětech
▪ **kreativita**	cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti) tvořivost v mezilidských vztazích			součást výuky ve všech předmětech
B - Sociální rozvoj ▪ **poznávání lidí**	vzájemné poznávání se ve skupině/třídě rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech chyby při poznávání lidí			součást výuky ve všech předmětech
▪ **mezilidské vztahy**	péče o dobré vztahy chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého respektování, podpora, pomoc lidská práva jako regulativ vztahů vztahy a naše skupina/třída			součást výuky ve všech předmětech
▪ **komunikace**	řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč lidských skutků cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání dovednosti pro sdělování verbální i neverbální specifické komunikační dovednosti (monolog, dialog) komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, apod.) pravda, lež a předstírání v komunikaci			součást výuky ve všech předmětech
▪ **kooperace a kompetice**	rozvoj individuálních dovedností pro rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (vedení a organizování práce skupiny) rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací, soutěže, konkurence			součást výuky ve všech předmětech
C - Morální rozvoj ▪ **řešení problémů a rozhodovací dovednosti**			dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí - problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci	součást výuky ve všech předmětech
▪ **hodnoty, postoje, praktická etika**			pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)	součást výuky ve všech předmětech

			dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování		
2. Výchova demokratického občana **▪ občanská společnost a škola**	škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy				
▪ občan, občanská společnost a stát				Listina základních práv a svobod práva a povinnosti občana úloha občana v demokratické společnosti základní principy a hodnoty demokratického politického systému principy soužití s minoritami	vlastivěda
▪ formy participace občanů v politickém životě				demokratické volby a politika obec jako základní jednotka samosprávy státu společenské organizace a hnutí	vlastivěda
▪ principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				principy demokracie základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka) význam Ústavy jako základního zákona země demokratické způsoby řešení konfliktu a problémů v osobním životě i ve společnosti	vlastivěda
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních			rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu		prvouka vlastivěda anglický jazyk

souvislostech **▪ Evropa a svět nás zajímá**			naši sousedé v Evropě život dětí v jiných zemích lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
▪ objevujeme Evropu a svět				naše vlast a Evropa evropské krajiny Evropa a svět státní a evropské symboly Den Evropy život Evropanů a styl života v evropských rodinách	vlastivěda anglický jazyk
▪ jsme Evropané				instituce Evropské unie a jejich fungování mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže	vlastivěda anglický jazyk
4. Multikulturní výchova **▪ kulturní diference**	jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti respektování zvláštností různých etnik				součást výuky ve všech předmětech
▪ lidské vztahy	právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy				součást výuky ve všech předmětech
▪ etnický původ	různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost				součást výuky ve všech předmětech
▪ multikulturalita				význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání naslouchání druhým	anglický jazyk
▪ princip sociálního smíru a solidarity				otázka lidských práv	vlastivěda

5. Environmentální výchova **▪ ekosystémy**	les v našem prostředí pole a jejich okolí změny okolní krajiny vlivem člověka lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím lidské sídlo - město - vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí) ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek				prvouka přírodověda
▪ základní podmínky života	voda - vztahy vlastností vody a života význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ovzduší - význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší u nás půda - zdroj výživy, ohrožení půdy ochrana biologických druhů ekosystémy energie přírodní zdroje - surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí				prvouka přírodověda
▪ lidské aktivity a problémy životního prostředí	zemědělství a životní prostředí doprava a životní prostředí průmysl a životní prostředí ochrana přírody a kulturních památek změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit) akce (Den Země)				prvouka přírodověda
▪ vztah člověka k prostředí	naše obec - řešení odpadového hospodářství příroda a kultura obce a její ochrana náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí) aktuální (lokální) ekologický problém prostředí a zdraví				prvouka přírodověda
6. Mediální výchova **▪ kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**				pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením	český jazyk informatika
▪ fungování a vliv médií ve společnosti				vliv médií na kulturu	český jazyk informatika
Tematické okruhy				výběr výrazových prostředků	český jazyk

produktivních činností **▪ tvorba mediálního sdělení**				tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	informatika
▪ práce v realizačním týmu				utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti	český jazyk informatika